

nt

naš tednik

LETO XXXX. Štev. 8 Cena 8,— šil. (200 din)
torek, 23. februarja 1988

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erschelungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Umrl je Valentin Waldhauser, pd. Podnar

V soboto, 20. februarja, je po daljši in težki bolezni umrl Valentin Waldhauser, Podnar. Rajni je bil prepričan zagovornik samostojnega političnega nastopanja koroških Slovencev na vseh ravneh in je bil med drugim dve periodi slovenski občinski odbornik v Slovenjem Plajberku. Kot razgledan kmet je bil večkrat kandidat Skupnosti južnokoroških kmetov in njen zastopnik pri okrajni kmetijski zbornici, bil pa je tudi član predsedstva NSKS. O pogrebu Valentina Waldhauserja, ki so ga pokopali v ponedeljek, 22. februarja, v Slovenjem Plajberku, bomo poročali v naslednji številki.

Svojcem rajnega izrekajo NSKS, NT in Klub slovenskih občinskih odbornikov iskreno sožalje.

Pritožba Karla Smolleta proti 'Stichlingu' bo obravnavana

Konec januarja (28. 1.) 1988 je državni poslanec Karel Smolle pri Avstrijskem tiskovnem svetu pismeno protestiral proti sramotnim napadom urednika celovške *Kronen Zeitung* Gerharda Stichaunerja na univerzitetnega profesorja dr. Petra Gstettnerja. Že prihodnji četrtek, 25. februarja, bo Avstrijski tiskovni svet na svoji seji obravnaval Smolletovo pritožbo.

Kakor je Naš tednik (štev. 5) poročal, se je Karel Smolle pri Avstrijskem tiskovnem svetu pritožil zaradi Stichaunerjevega članka v „Kärntner Krone“ pod naslovom „Peter Savona-

(dalje na strani 10)

Drage bralke, dragi bralci!

Tokrat je izšel Naš tednik en dan pozneje. Vzrok za zakasneli izid Našega tednika je bila tehnična pokvara v stavnici, ki se je dala šele včeraj opoldne popraviti. Prisrčno Vas, drage bralke, dragi bralci, za razumevanje.

Prisrčno Vas pozdravlja uredništvo Našega tednika.

Tednikov komentar

Pogovori, ki so jih naši zastopniki imeli preteklo sredo z ministroma Löschnakom in Neisserjem, so bili konkretni ter uspešni. Kakor je iz obširnega intervjuja z dr. Grilcem in Karlom Smolletom (str. 2/3) razvidno, imamo ugodno priložnost, da pride po 30 letih do premika z mrtve točke.

Gotovo zadeva še ni do cela zaključena. Tudi določena zdrava skepsa ni neumestna. Kdor pozna koroško stvarnost, ve, da se bo do Haider & Co. hudo branili proti dogovoru z zvezno vlado. Zato se tudi ne čudimo, da so bile prve reakcije

Na pepelnico sredo je krški škof dr. Egon Kapellari vabil časnikarje in umetnike v celovško elizabetinsko cerkev na skupno praznovanje pepelnice obreda. Beri stran 6.

koroških strank in KHD-ja negativne — kakor se ne čudimo pozitivnemu odmevu v medijih izven Koroške.

Ta koroški protest pa dokazuje še nekaj drugega: naše nasprotnike hudo mo-

tisnili „črnega Petra“.

Morda zdaj marsikdo bolje razume predsednika NSKS, ko je dejal: Tisti, ki je proti po- in dogovoru, je že kapituliral.

Zato: čim več naših ljudi

Godrnjanje ali napredovanje?

ti, da iščemo pot pogajanj. Moti jih, da se nismo postavili na kratkovidno stališče: „Vse ali nič — brez kompromisa!“ Bi se odločili za take parole, bi bili naši nasprotniki zelo veseli. Lahko nam bi namreč po-

(in funkcionarjev) se bo tega zavedalo, tem večja bo možnost za napredek. Kajti samo napredki štejejo.

Godrnjanje samo je morda večkrat razumljivo — ne bo pa rešilo naših problemov.

-Kuj-

Preteklo sredo, 17. februarja, so se na Dunaju nadaljevali pogovori med ministroma dr. Löschnakom in dr. Neisserjem ter predstavniki osrednjih organizacij. NSKS so zastopali predsednik dr. Matevž Grilc, državni poslanec Karol Smolle in član predsedstva Marjan Pipp, ZSO pa predsednik dipl. inž. Feliks Wieser in tajnik dr. Marjan Sturm. Sodelovali so še visoki uradniki, mdr. sekcijski svétnik dr. Holzinger in dr. Tichy od urada zveznega kanclerja. O vsebini in pomenu pogovorov smo se pogovarjali z dr. Matevžem Grilcem in Karlom Smolletom.

NAŠ TEDNIK: Kaj je bila vsebina pogovora z ministroma dr. Löschnakom in dr. Neisserjem?

K. SMOLLE: Pri tem pogovoru je konkretno šlo za vprašanje dvojezične trgovske akademije, radia in televizije, otroških vrtcev in finančne podpore za naše ustanove oz. njihovo delovanje. So to točke, ki jih vsebuje operacijski koledar iz leta 1979 in o katerih se pogajamo z vlado že devet let. Sicer pa se je ta pogovor naslonil na rezultate razgovora, ki smo ga imeli z Neisserjem in Löschnakom julija 1987, ter na zadnji pogovor s kanclerjem Vranitzky-jem lani decembra. Pri teh pogovorih so se zastopniki vlade strinjali s predlogom obeh osrednjih organizacij, da se naj pogajanja o omenjenih štirih točkah uspešno zaključijo, mi pa bi v tem primeru šli v sosvet.

NAŠ TEDNIK: So bila pogajanja preteklo sredo uspešna?

M. GRILC: Rezultati zadnjega pogovora so konkretni. Vprašanje dvojezične trgovske akademije — učna jezika bi bila slovenščina in nemščina — je dogovorjeno, gre samo še za pravno obliko. Korak naprej smo tudi dosegli v vprašanju otroških vrtcev. Vlada je pripravljena prevzeti financiranje otroških vrtnaric tako pri privatnih dvojezičnih vrtcih kakor tudi pri javnih, ki imajo dvojezično skupino. Seveda pa to ni dokončna rešitev tega vprašanja, pač pa korak naprej. Vprašanje otroških vrtcev bo v naslednji dobi vedno spet vsebina razgovorov.

K. SMOLLE: V zvezi z otroškimi vrtci smo se tudi obvezali, da bomo v roku šestih mesecev predložili zakonski osnutek, ki naj bi za te vrtce

pravno uredil status dvojezičnosti ter njih financiranje.

M. GRILC: Naslednja točka je vprašanje televizije in radia: tu obstaja predlog generalnega intendanta ORF Podgorskega, ki vsebuje tudi za koroške Slovence polurno oddajo v televiziji tedensko ter nekaj dodatnega oddajnega časa v radiu. Perspektive se kažejo tudi še ob nadaljnji regionalizaciji programa ORF.

NAŠ TEDNIK: So tedenske televizijske oddaje predvidene izključno v slovenščini?

M. GRILC: V prvi vrsti naj bi bile v slovenščini z nemškimi

podnaslovi; tako bi nas lahko razumeli tudi pripadniki večinskega naroda. Dodal bi še, da je za to potreben samo še formalen sklep kuratorija ORF. Ker pa gre tu za predlog generalnega intendanta ORF samega, tudi ne dvomim o pristanku kuratorija.

K. SMOLLE: Slej ko prej pa tudi sistiramo na zakonskem

in kjer smo zahtevali, da se rešitve v zadevi gradiščanskih Hrvatov razpravljalo predvsem tudi o tistih delih zakona o narodnih skupnostih, ki jih tudi mi ne priznavamo. Priznavamo jih zato ne, ker zožujejo veljavnostno območje uradnega jezika in topografskih napisov.

NAŠ TEDNIK: Četrta točka pogovora je bilo vprašanje finančne podpore.

M. GRILC: Domenili smo se, da se finančna podpora deli bistvu na dva dela: na temelju in na podporo za posebne projekte (npr. znanstvene, za

ložniške itd.). Temeljna podpora bi bila namenjena za delovanje osrednjih organizacij; za to je predvidenih štiri milijona šilingov, za posebne projekte so predvideni trije milijoni in pol. Če upoštevamo, da znašajo stroški za trgovsko akademijo približno 2,5 milijona, bi prišli skupno na 10 milijonov šilingov. O razdelitvi finančnih sredstev bo v prvi vrsti odločal sosvet.

NAŠ TEDNIK: Pod katerimi pogoji naj bi osrednje organizacije vstopile v sosvet?

M. GRILC: Dogovor obeh osrednjih organizacij je, da imenujeta zastopnike v sosvet, če se rešijo zgoraj imenovana vprašanja v smislu narodne skupnosti. Zato je zame popolnoma jasno, da imenuje NSKS — na podlagi rezultatov dogovora z dne 17. 2. 1988 — svoje zastopnike v sosvet.

K. SMOLLE: Sosvet sestoji iz 16 članov: osem članov predlagata obe osrednji organizaciji, osem pa Cerkev in politične stranke. To pomeni, da bo tudi Zelena alternativa imenovala svojega zastopnika. Imenovala bo mene, imel bom polno glasovalno pravico. S tem je za Slovence zagotovljena večina v sosvetu. Nadalje se po zakonu izvoli predsednik sosveta iz vrst osrednjih organizacij.

NAŠ TEDNIK: Pomeni vstop v sosvete hkrati tudi priznavanje zakona o narodnih skupnostih?

M. GRILC: Zastopniki Slovencev so jasno deponirali, da vstop v sosvet ne pomeni hkrati priznanja zakona o narodnih skupnostih. Vlada jemlje to izrecno na znanje.

K. SMOLLE: To je toliko bolj

važno, ker je tudi ustavno so-

NAŠ TEDNIK: Pripravljenost za vstop v sosvet na eni strani, na drugi pa odprto vpra-

šanje dvojezične šole: nekateri pravijo, da „smrdi to po kravji kupčiji“.

„Napredek v manjšinskem vprašanju — koristimo priložnost!“

na posvetovanjih sodelovali tudi zastopniki naših organizacij in naši strokovnjaki. Nadalje bo prišlo do obiska parlamentarcev v eni od naših dvojezičnih šol. Predsednik parlamentarnega odbora za šolstvo Schäffer (on je tudi predsednik deželnega šolskega sveta v Salzburgu) si bo namreč s kolegi-parlamentarci na kraju samem ogledal dvojezični pouk.

M. GRILC: Sosvet bi prav danes lahko opravil važno funkcijo v zvezi s šolskim vprašanjem. Mnenja smo, da naj poda sosvet svoje stališče o šolskem vprašanju še pred sklepanjem šolskega zakona v parlamentu.

K. SMOLLE: Tu ne gre za nobeno kravjo kupčijo, temveč je treba sosvet nemudoma postaviti na noge, da bo mogel še pred zaključkom pogajanj v parlamentu sodelovati pri nastajanju šolskega zakona. Ne

zapirajmo si oči: 24. ali 25. februarja, torej še v tem tednu, bo prišel iniciativni predlog strank v parlament in od našega sodelovanja bo odvisno, koliko bomo uspeli izboljšati posamezna določila in pa predlog v celoti. Uspelo mi je namreč doseči pristanek strank na ustanovitev pododbora, v katerem bodo lahko

njih razgovorov, pri katerih sta sodelovala in jih sprejela tudi predsednik Feliks Wieser in tajnik Marjan Sturm.

K. SMOLLE: Kdor ne priznava sedanjih rezultatov teh pogovorov in tudi ni pripravljen z nadaljnimi pogajanjmi skušati izboljšati šolsko situacijo, prepušča s tem trem večinskim strankam, da delajo po svoje, kar hočejo. Zase ugotavljam, da se bom pogajal do zadnjega za izboljšanje sleherne točke tudi v šolskem vprašanju. Sicer pa moramo ostati resni partnerji in se ne smemo lahkomišlno odreči važni priložnosti, da pridemo v manjšinskem vprašanju z mrtve točke.

M. GRILC: Ugotavljam, da so rezultati zadnjega pogovora na Dunaju prvi konkretni rezultati po 30 letih, ko je bila ustanovljena Slovenska gimnazija. Tega se moramo zavdati vsi, ki delamo odgovorno politiko za slovensko narodno skupnost. Kdor v tej situaciji torpedira razvoj, se mora zavdati, da škoduje borbi za enakopravnost našega ljudstva.

Uspeh zadnjega pogovora na Dunaju je rezultat vztrajnega, doslednega ter konkretnega dela slovenskih političnih funkcionarjev. To pa je predvsem tudi uspeh našega državnega poslanca Karla Smolleta. Smolle se resno zaveda svoje poslaniške funkcije, ki je v prvi vrsti v tem, da zastopa — v dogovoru z osrednjimi organizacijami — interese narodnih skupin.

K. SMOLLE: Mislim, da ne bi mogel opraviti svoje dolžnosti do te potrebne mere, če ne bi imeli toliko dobrih in vestnih sodelavcev. Iz tega je razvidno, kako je bilo važno, da je NSKS ustanovil na Dunaju informacijski center avstrijskih narodnosti.

NAŠ TEDNIK: Hvala vama za pogovor.

Chance für die Vernunft

ar.- Es ist schon paradox: Zwölf Jahre lang hat es in der Minderheitenpolitik einen totalen Stillstand gegeben. Seit fast ebenso vielen Jahren gibt es ein Gesetz, das nicht verwirklicht werden kann, weil es von Vertretern der Volksgruppen boykottiert wird. Seit mehr als einem Jahrzehnt weigern sie sich, in den eigens für sie geschaffenen Beiräten zu einer geordneten Gesprächsbasis mit der Regierung zu kommen. Und nun, da das politische Klima so aufgeheizt ist wie schon lange nicht, zeichnet sich die Möglichkeit einer umfassenden Reform der Förderung der Minderheiten ab; sind vor allem die Vertreter der Kärntner Slowenen auf dem Weg in jene Gremien, in denen vernünftige Verhandlungen geführt werden könnten. Ein Kompromiß, den man gerade jetzt nicht erwartet hätte, ist zumindest in Aussicht gestellt. Das ist sicher zum einen das Verdienst der beiden besonnenen Kanzleramts-Zwillinge Heinrich Neisser und Franz Löschnak, die — ganz im Gegensatz zu anderen Spitzenpolitikern der beiden Koalitionsparteien — eben menschlich miteinander außerordentlich gut auskommen; zum anderen aber auch jener Minderheitenvertreter, die Geschenke erkennen, wenn sie dargeboten werden. Die Minister kamen nicht mit leeren Händen zu den Gesprächen, Geld ist immer im Spiel. Bleibt nur zu hoffen, daß die Besonnenheit auf Seiten der Slowenen anhält und sie den Kompromiß nicht durch eine Verknüpfung mit dem Kärntner Schulstreit doch noch vernichten. Es ist ein Zeichen guter Politik, Probleme je nach ihrem Inhalt zu erledigen. Die Förderung der Minderheiten auf Bundesebene ist eine Sache, die Bewältigung des Schulstreits eine weitere, wenn auch nicht ganz andere. Hoffentlich haben die Slowenen die Weisheit, den Unterschied zu erkennen und zu akzeptieren, daß jeder Meinungsdifferenz ein Kompromiß zu folgen hat. Und nicht jeder Kompromiß ist zwangsläufig ein „fauler“.

Ta komentar je „Die Presse“ objavila v soboto, 20. 2. 88, na 1. strani. „Die Presse“ velja — nasprotno od koroških dnevnikov — kot časopis, ki nas dosledno podpira v boju za enakopravnost in napredovanje.

NAŠ TEDNIK: Hvala vama za pogovor.

Zadružni list

Leto 1987 je bilo za naše združništvo gospodarsko težko leto. Kakor je bilo v zadnjih letih in tudi v letu 1987 razveseljivo, da smo modernizirali, povečali in na novo zgradili več poslovnih enot, pa smo seveda istočasno bili soočeni v bilancah z večjimi stroški (odpisi, obresti, obratni in personalni stroški). Promet in donos pa se nista dvigala vzporedno s stroški. Zato je zdaj največja naloga, da se vsi stroški uskladijo z donosi.

Reševanje polomije pri Posojilnici-Bank Borovlje je zagledalo mnogo časa poslovodstva na Zvezi in v Borovljah. Deloma smo morali prevzeti bremena izpadov pri posojilih in kreditih sami, deloma pa smo dobili solidarnostno pomoč od Zadružne centrale na Dunaju. Mnogo se je v zadnjem času govorilo o tem, da je ta pomoč povezana z nekaterimi zahtevami, ki naj ne bi bile sprejemljive. V bistvu pa je sama ena zahteva in ta je povsem logična: delati moramo v prihodnje gospodarno, tako da se bomo vzdrževali sami in ne bo

še Živinorejska zadruga Libuče. Imamo torej skupaj na Koroškem še 51 zadružnih postojank. Zveza, posojilnice, blagovne in druge zadruge ter firme, pri katerih je Zveza slovenskih zadrug udeležena z več ko 50%, zaposlujejo trenutno 240 sodelavcev. Za plače se je plačalo 1987 okoli AS 70,0 milijonov.

Zvezine trgovske in produkcijske firme so ustvarile v letu 1987 okoli AS 2,0 milijardi prometa.

Največji problem Zveze in posojilnic je razmeroma nizek lasten ali jamstveni kapital. V izpolnjevanju zakona o kreditnem gospodarstvu (ZKG-KWG) morajo v naslednjih letih Zveza slovenskih zadrug in posojilnice letno prideliti skupaj nad AS 10,0 milijonov lastnega kapitala, to ali z donosom ali s pridobivanjem novih deležev.

V letu 1987 je Zvezi, posojilnicam in zadrugam uspelo že pridobiti ca. AS 3,0 mil. novega deležnega kapitala, kar nekoliko dokazuje uspešnost naše akcije za pridobivanje novih deležev. Nadaljnji napori v to

Slovensko združništvo v letu 1987

več potrebna pomoč od zunaj. Zato bo v prihodnje potrebno, da vse naše zadruge poslujejo pozitivno. Ali se bo to dalo doseči tako, da se bomo morali združiti v še večje enote, ki bodo poslovale bolj racionalno in imele manjše stroške, ali pa bo zadostovalo, da bomo isti učinek dosegli s povečanjem prometa in znižanjem stroškov, bo odvisno od naše poslovitosti. Vsekakor bodo morale besede kakor so „racionalizacija, znižanje stroškov, prestrukturiranje, specializacija in dodatno izobraževanje“ tudi v našem združništvu postati veljavne. Glavni nosilci tega morajo biti poklicni poslovodje ob podpori in po iniciativni vseh odborov.

Blagovne zadruge so v letu 1987 ustvarile AS 169,0 milijonov prometa, nekoliko več kakor v letu poprej. Delovalo je 8 samostojnih zadrug s 7 podružnicami in blagovni oddelek Zveze — skupaj torej 16 prodajnih mest.

Po v letu 1987 sklenjenih fužijah imamo na denarnem sektorju še 9 samostojnih posojilnic s 24 podružnicami ter Zvezo slovenskih zadrug v Celovcu, skupaj torej 34 bančnih mest (4 filiale ne delajo).

Od drugih zadrug dela samo

smar bodo tudi še v prihodnje potrebni.

Posebna pazljivost pri oddajanju večjih kreditov in posojil mora postati največja naloga vseh poslovodij. Zveza slovenskih zadrug je zato okrepila revizijski oddelek z dodatnimi sodelavci in poverila vodstvo angažiranemu in strokovnemu sodelavcu.

Še večji poudarek bo dobilo tudi strokovno izobraževanje sodelavcev, ker je samo na bančnem sektorju našlo v zadnjih dveh letih zaposlitev mnogo novih sodelavcev.

Naše združništvo — posojilnice, blagovne in druge zadruge ter Zveza slovenskih zadrug — se mora v naslednjih letih gospodarsko še bolj okrepiti, tako da bo stalo čvrsto na nogah. Prevladovati mora poslovitost. Samo na ta način bo koristilo tudi našemu narodu na Koroškem. To, kar gospodari slabo, ni v ponos in ne v prid našemu združništvu in tudi ne našemu narodu. Zdrava gospodarska podlaga teh naših samostojnih — avtohtonih — zadružnih ustanov pa bo nato tudi lahko več prispevala v druge narodne namene. Zato jo najprej vsi poslovno okrepimo!

Dipl. trg. J. Habernik

Za ohranitev družinskih kmetij

V četrtek, 18. februarja, je organizirala Kmečkogospodarska zadruga Dobrla vas s tinjskim katoliškim domom SODALITAS zelo zanimivo strokovno predavanje pod naslovom „Kmečko poljedelstvo pred uničenjem. Kaj je treba storiti, da se to prepreči?“ Predaval je zelo znani kmetijski strokovnjak inž. Josef Willi od kmetijske zbornice v Innsbrucku.

V kmetijstvu je prišlo v zadnjih desetletjih do močnega padanja števila kmetij. Prišlo je do vse večje koncentracije. Kaj so glavni vzroki, da zapusti vedno več kmetov svojo kmetijo in gre v druge poklice?

V povojnem času je bila deviza: „Zagotoviti poceni živila za vse prebivalstvo.“ Zaradi zelo nizkih cen za kmetijske produkte in vedno manjšega števila zaposlenih v kmetijstvu so kmetje silili v vse večjo specializacijo in industrializacijo kmetijstva. S tem, tako predavatelj, se je začela odvisnost kmetijstva od industrije.

Na začetku so ta razvoj ocenili zelo pozitivno. Manjše število kmetov je v bistvu zagotovilo potrebe po prehrani prebivalstva. Niso se pa upoštevale posledice enostranskega kmetovanja na posameznih kmetijah. Šele v zadnjem času začenja družba obsojati kmete, da obremenjujejo okolje, čeprav prej kmetov niso pravčasno svarili; le-ti so bili v bistvu prisiljeni kmetovati tako zaradi ekonomskih pogojev.

Glavno korist od današnjega

načina kmetovanja imajo predvsem veliki in kapitalno močni kmetje. Nadalje profitirajo prebivalstvo, ki ima zagotovljena poceni živila, kmetijska industrija, ki proizvaja kmetijske stroje, gnojila itd., trgovina ter predelovalna industrija. S tem so mišljene mlekarne, klavnice ipd.

Posledice nosijo kmetje, ki morajo kmetovati pod neugodnimi pogoji; taka je večina kmetij na južnem Koroškem. To so predvsem gorski kmetje. Nosi pa jih vse prebivalstvo, ker kvaliteta kmetijskih produktov po mnenju predavatelja ni vedno optimalna. Tudi narava zaradi tega trpi: mnenja smo namreč bili, da lahko naravo nemoteno izkoriščamo, ne da bi imelo to srednjeročne, predvsem pa dolgoročne posledice.

Kaj naj bi se zgodilo, da bi se današnje stanje spremenilo? Izkoriščanje kmetov in umiranje kmetij moramo zaustaviti. Kajti ne more biti naš cilj, da bo čez nekaj let samo še 3–4% vsega prebivalstva kmetov. Zato je pa potrebna večja solidarnost tako med

kmeti samimi kakor tudi med kmeti in potrošniki kmetijskih produktov. Kajti družba zahteva od kmetov samoumevno zagotovljeno oskrbo s prehrano, visoko kvaliteto krmil, zaščito okolja, vzdrževanje ravnotežja v naravi, obdelovanje vseh kmetijskih površin tudi v zelo neugodnih legah (predvsem velja to za gorske kmetije), zagotovitev naselitve na podeželju in delno oskrbo z energijo. Ni pa pripravljena definirati, kaj je kmečkodružinski obrat, ki naj bi zagotovil vse zgoraj navedene usluge za družbo. Iz tega vidika je predavatelj zahteval, da naj bi se kmetovanje vršilo po zdravih ekoloških metodah. Kmetje naj bi proizvajali samo toliko, kolikor lahko producirajo na lastni kmetiji, brez dokupovanja krme, ipd. Kajti samo tako bi imeli tudi možnost znižati kmetijsko proizvodnjo in s tem zvišati cene za kmečke produkte. Kmetijska svetovalna služba pa naj bi še bolj podpirala vse pobude kmetov, predvsem tudi direktno prodajo kmetijskih produktov, zniževanje stroškov v kmetijski proizvodnji. S tem bi bil zagotovljen kmetom višji dohodek. Za gorske kmete bi morali povisati direktno finančno podporo. Avstrijsko združništvo se bo prav tako moralo prilagoditi novim tokovom v kmetijstvu in nuditi kmetom podporo pri reševanju teh problemov.

Kaj lahko kmetje sami naredimo za izboljšanje položaja? Kmetje se morajo vedno bolj zavedati svojega položaja, zaveda-

ti se morajo, kaj se v bistvu dogaja z njimi. Iskati morajo večjo medsebojno solidarnost in manj misliti samo na svoje lastne interese. V ospredju morajo biti razmišljanja, kaj lahko skupno napravimo, da bomo skupno preživeli.

Dobre možnosti sodelovanja med kmeti so produkcijske skupnosti; isto velja za strojne krožke in delovne skupine, ki razmišljajo o agrarnih problemih ter ki od pristojnih političnih organov zahtevajo učinkovite ukrepe. Samo z optimizmom in z zaupanjem v lastno moč bomo lahko tudi kaj spremenili. Napačno je biti pesimističen in neaktiven.

Kmetijstvo se danes nahaja v zelo težki situaciji. Boj za trg postaja vedno hujši, predvsem tudi iz vidika možne priključitve Avstrije k trgu evropske gospodarske skupnosti. S to priključitvijo problemi gotovo ne bodo manjši, prej večji. Imamo pa še možnost, da ustvarimo javno mnenje za zahtevo: avstrijsko kmetijstvo naj dobi določen poseben status v Evropski gospodarski skupnosti. Kajti tam so kmetijski problemi še večji ko pri nas in se strukturne spremembe v posameznih deželah vse bolj zaostrejejo.

Po predavanju je sledila zelo živahna diskusija, ki jo je vodil mladi kmet Jože Hašej iz Kokij. Jože Hašej je bil tudi pobudnik tega predavanja, katerega se je udeležilo nad 100 kmetov iz vse Podjune.

Pripravil
dipl. inž. Štefan Domej

Bančna tajnost — ster zaupanja bankam

Upoštevanje bančne tajnosti ni le v interesu stranke in s tem banke, temveč tudi v interesu narodnega gospodarstva. Bančna tajnost je pomemben steber zaupanja bankam.

Kaj je bančna tajnost? Bančna tajnost je obveznost bank, njenih sodelavcev in članov odborov ter drugih, za banko delujoče osebe (npr. konsultenti, izvedenci ali odvetniki) in to tudi tedaj, če poslovna povezava preneha. Bančna tajnost zajema vsa dejstva, s katerimi se seznanijo

ristijo. Ako postanejo organom oblasti pri njihovi službeni dejavnosti znana dejstva, ki so podvržena bančni tajnosti, morajo varovati uradno tajnost, katere jih sme odvezati samo v nekaterih slučajih zakon o kreditnem gospodarstvu.

Obveza bančne tajnosti velja časovno neomejeno.

Potemtakem so člani upravnega in nadzornega odbora prav tako obvezani upoštevati bančno tajnost kakor nastavljenici banke, revizor in druge za banko delujoče osebe (npr. konsultenti, izvedenci ali odvetniki) in to tudi tedaj, če poslovna povezava preneha.

Bančna tajnost zajema vsa dejstva, s katerimi se seznanijo

odborniki, nastavljenici in druge za banko delujoče osebe izključno na osnovi svoje funkcije oziroma svojega poklica kakor npr. eksistenca konta, knjizbe na njem, dohodek kredita oziroma odklonitev proizvodnje za kredit, pa tudi podatki o proizvodnji in tehnični opremljenosti podjetja stranke.

Zakon o kreditnem gospodarstvu predvideva, da obveznost upoštevanja bančne tajnosti v tehle primerih ne velja:

- v zvezi s tekočimi kazenskimi postopki nasproti kazenskim sodiščem in v zvezi s tekočimi kazenskimi postopki zaradi namernih finančnih prekrškov;
- v zvezi z zapuščinsko obravnavo nasproti zapuščinskemu sodiš-

ču in notarju;

- če stranka izrecno in pismeno privoli v razodetje skrivnosti;
- za splošne v bančnem poslovanju običajne poizvedbe o gospodarskem položaju podjetja;
- v kolikor je razodetje skrivnosti potrebno za razčiščenje pravnih zadev med banko in stranko;
- glede obvezne priglasitve § 25 odst. (1) zakona o davkih na dedičino in darila.

Mag. K. Kroplunjak

Redakcija Zadružnega lista:
dipl. inž. Štefan Domej (SJK);
Drago Pörtsch, dipl. trg. Joza Habernik (ZSZ), Joško Nachbar (Posojilnica Pliberk); priložnostno drugi sodelavci.

Informacije Zveze slovenskih zadrug ter v njej vključenih podjetij, zadružnih marketov in Posojilnic.

Grob napad na partizana pred sodiščem zavrnjen

Prejšnji teden je zaradi žaljenja časti stal časnikar Ingomar Pust pred sodnikom za medijske zadeve.

Kakor smo v Našem tedniku že poročali, je Ingomar Pust objavil v Kärntner Landsmannschaft anonimno pismo z vsebino, da so leta 1945 partizani na Svinški planini posilili partizanko Frido/Miro Pavlič z Bele in da jo je potem kuhar Alojz Hozner z Raven na Koroškem razkosal in jo podelano v golaž — krepko popoprano in osoljeno — ponudil ostalim za jed. Hozner je Pusta tožil zaradi obrekovanja časti in pred sodiščem dobil tudi prav. Pust je bil obsojen, da v častni izjavi, ki naj jo objavi v Kärntner Landsmannschaft, potrdi, da ni hotel Hoznerja žaliti, nadalje mora plačati vse stroške in Hoznerju plačati še 5000 šil.

Resnica tega anonimnega pisma se je pred sodiščem razblinila v nič. Priče so dokazale, da je Mira/Frida Pavlič padla 13. marca 1945 na Svinški planini pod krogami nemške policije, ki je tistega dne napadla četo 38 partizanov in je v tem spopadu padlo 12 partizanov in ena partizanka (Mira/Frida Pavlič). Po vojni je mati Frida/Mire Pavlič, Marija Pavlič, svojo hčer prepoznala pri ekshumaciji pri Sv. Ožbaltu in jo dala prepeljati v Železno Kaplo in jo pokopati v družinskem grobu. Ime Mire/Fride Pavlič pa je vklesano tudi v partizanski spomenik na kapelškem pokopališču.

Resnica tega anonimnega pisma se je pred sodiščem razblinila v nič. Priče so dokazale, da je Mira/Frida Pavlič padla 13. marca 1945 na Svinški planini pod krogami nemške policije, ki je tistega dne napadla četo 38 partizanov in je v tem spopadu padlo 12 partizanov in ena partizanka (Mira/Frida Pavlič). Po vojni je mati Frida/Mire Pavlič, Marija Pavlič, svojo hčer prepoznala pri ekshumaciji pri Sv. Ožbaltu in jo dala prepeljati v Železno Kaplo in jo pokopati v družinskem grobu. Ime Mire/Fride Pavlič pa je vklesano tudi v partizanski spomenik na kapelškem pokopališču.

KHD grozi s šolskim štrajkom

Če v novi šolski ureditvi ne bodo upoštevali zahteve KHD-ja, hoče le-ta izvesti šolski štrajk. Dr. Feldner je dejal na tiskovni konferenci (pretekli petek), da se KHD ne strinja z zakonskima predlogoma zveze in deželne ustavne službe in je zahteval, da mora asistenti učiteljski dobiti na vsak način status razrednega učitelja, v zakonu pa mora biti izrecno zasidrano ločevanje razredov po jezikovnih kriterijih. V primeru, da bi na Dunaju ne upoštevali zahteve KHD-ja, je Feldner najavil šolske štrajke na južnem Koroškem. Na vprašanje, ali je KHD prepričan, da mu bo uspelo uspešno izpeljati take šolske štrajke, je Feldner že bolj previdno odgovoril in menil, da je še prezgodaj govoriti o tem, vrhu tega pa KHD še upa, da bodo koroški politiki na Dunaju uspešno zastopali „koroške interese“.

O pogovorih med zastopniki koroških Slovencev in ministroma Löschnakom in Neisserjem je Feldner dejal, da Slovencev pravno ne pristajajo „takšna darila“ in je zahteval, naj vlada takoj anulira rezultate dogovora.

Kot termin za uvedbo novega šolskega zakona je KHD določil 1. september 1988, v nasprotnem primeru pa hoče v voilnem boju masivno razpravljati o tem vprašanju.

Proti zadnjim dogovorom med zastopniki osrednjih organizacij in dunajske zvezne vlade pa ni protestiral samo koroški Heimatdiener. Protestirale so tudi koroške stranke, predvsem še predsednik FPÖ Haider in koroške ÖVP Scheucher. Oba sta izrazila svoje ogorčenje „nad tajnimi pogajanjmi“.

Med razpravo je Pust na vprašanje sodnika dr. Kaiserja, čemu ni vprašal partizanov, kaj menijo o tem pismu, dejal, da z njimi nikoli ni iskal stikov, češ: „Z njimi je nesmiselno govoriti, ker vseppek lažejo.“

Proces Alojza Hoznerja proti Pustu je končan. Pust in z njim Kärntner Landsmannschaft sta bila obsojena na kazen, ki sta jo zaslužila. Kdor je bil na procesu, je čul, kaj Pust meni o verodostojnosti partizanov, „da vseppek lažejo“, zato se z njimi nikoli ni menil in iskal stika.

Prav zaradi te Pustove izpovedi moramo tudi biti veseli, da je prišlo do procesa: končno je nekdo neizpodbitno potrdil doslejšnjo taktiko ustvarjanja javnega mnenja o partizanih in o antinacističnem uporu nasploh: očrtniti partizane kot lažnivce, nasilneže in jih s tem kriminalizirati. Z njim vred pa tudi ves protinacistični boj koroških Slovencev in vseh narodov, ki so se bojevali za svobodo in demokracijo.

Pri tem je mojstrom gonje proti partizanom bilo očitno vsako sredstvo pravšnje. Tudi najbolj groznega očitka, kanibalizma, ljudožerstva, povezanega s posilstvom so se posluževali.

Vsak si naj sam napravi sodbo, kako bolna mora biti duševnost pisca tistega anonimnega pisma. In tudi o Pustu, istem Pustu, ki je s člankom „Mafia gegen Kärnten“ napadel slovensko duhovščino, naj sodijo drugi.

-wafra-

„Da bomo zmožni za mir“

**Pepelnična evharistija
pri elizabetinkah**

Na pepelnično sredo zvečer, 17. 12. 1988, je bilo v elizabetinski cerkvi v Celovcu skupno praznovanje pepelnice obreda. Posebej so bili vabljeni časnikarji in umetniki. Vabil je škof Kapellari, pridigar pa je bil univ. prof. dr. Jacob Kremer, ordinarij na dunajski teološki fakulteti.

„Memento mori“ je bila vodilna tema pridige. Odkar človek živi, je smrt njegov spremljevalec. V pepelnice stavku „Prah si in v prah se boš povrnil“ Bog sam utemeljuje, da je človek že od vsega začetka prah in ne šele odkar je Adam ugriznil v jabolko. Smrt v Sv. pismu ni biološki fenomen, ampak, kakor pravi Kremer, demonična sila, ki po grehu pride na svet in bo, kakor že Pavel pravi, na koncu pregnana kot poslednji sovražnik, ki človeka ločuje od Boga in mu ga odtuja.

Odtujenost od Boga je občutil tudi Jezus pri svoji smrti na križu in s svojim vstajenjem je rešil vse rodove človeštva pred njim in za njim. Zato je pridigar jasno zavrnil trditev, tudi Lefebvrovo (temelji na napačnem prevodu), da je odrešenje možno samo v okviru Cerkve.

O odtujenosti od Boga, osamljenosti človeka je Kremer dejal, da ni iznajdba Cerkve, da bi laže komandirala ljudi, ampak človeška realnost. Filozof Karl Popper je o raju na zemlji dejal, da so vsi človeški poskusi, ustvariti na zemlji raj, končali v peklju, ki ga je sočloveku pripravil človek.

Pridigar je poudaril, da imajo

prav umetniki veliko nalogo in poslanstvo, da odpirajo oči za prave vsebine človeštva: kajti moderni umetniški stili so protest proti površni podobi o človeku, ki naj bi funkcioniral kakor stroj in naj ne bi bil bitje, ki sprejema božjega duha.

Na koncu je dr. Kremer prišel tudi na avstrijski vsakdanjik in njegove številne diskusije ter na spomin na leto 1938.

Dejal je, da je globlji pomen posta tudi odpuščanje, kajti če je Bog odpustil grehe nam, moramo tudi mi odpuščati. Zato naj bi bil post 1988 za Avstrijce čas milosti in ljubezni, „da bomo zmožni in pripravljeni za mir“.

Pri maši in po njej je pel mešana pevski zbor „Jakob Gallus“ pod vodstvom prof. Jožeta Ropitza, igral pa je stolni organist Prassl. Zbor Gallus je med drugim pel Gallusovo mašo Missa super, Železnikovo „Kalvarija, o gora sveta“ in Vodopivčevo „Presvete rane Jezusa“, okviril pa je tudi otvoritev razstave oljnatih slik Lydie Roppot v škofijskem dvorcu. Lydia Roppot razstavlja portrete in still-zirane sončne zahode, slike z neverjetno izpovednostjo in privlačnostjo.

Franc Wakounig

● Škocijan

Košček nekdanje „romantike“ se je povrnil v škocijansko Posojilnico. Tam so se štiri nedelje zapovrstjo vadile mlade žene in dekleta pod navodilom gospe Micije Planteu v preji volne. Deset predic se je zbralo pri tem ženskem delu. Vmes so si pripovedovale stare pripovedke, pele in se prijetno povesele.

Le škoda, da svojih izdelkov niso pokazale širši javnosti. Gotovo pa že za prihodnje leto načrtujejo kaj podobnega in se že veselimo njihovega uspeha.

**Za naš biro v Celovcu
Iščemo nameščenko
z najmanj dveletno prakso
za eno leto (kasneje možna
trajna zaposlitev).
Zaželeno znanje slovenščine.
Kandidatke naj se javijo
po tel.: 0463/51 62 62**

**Odvetnika v Celovcu
Iščeta dvojezično tajnico.
Interesentke naj pišejo
na upravo Našega tednika pod
šifro „zanesljiva“ ali pa se
javijo po tel.: 0463/25 4 47
zjutraj do 9. ure ali zvečer.**

Žvabek: pustna prireditev

Po enoletnem odmoru so se domači igralci spet ojunčili in naštudirali dva pustna prizora: „Randevious II“ in „V regimentni ječi“.

Najprej so v nedeljo, 7. februarja, z igrama nastopili v farni dvorani v Vogrčah. Naslednjo soboto pa so s šalogrami razveselili domače gledalce. Nedeljo navrh, 14. februarja, pa so šli gostovat v Šentlipš. Povsod pa so želi veliko smeja, navdušenega in pustnega veselja. Igralce je spremljal harmonikar Fridl Hirm.

Zahvala velja vsem, ki so

vsak po svojih zmožnostih prispevali k uspešnemu nastopu. Največja zasluga velja Foltiju Hirmu, ki je kljub študiju vzel vso organizacijo na svoja ramena.

Na pustni torek pa so imeli otroci v farni dvorani v Žvabeku svojo tradicionalno pustno prireditev. Prišlo je nad 50 otrok, ki so z voditeljicami Rozino Katz, Edit Stefitz in Ulrike Pototschnig veselo praznovali pusta. Na sporedu so bile kratke otroške igre, petje in ples. Seveda pa ni manjkalo krapov, katere so prinesle s seboj njihove mamice.

Pustna prireditev v Šentlipšu

Tudi pri nas v Šentlipšu znamo veselo praznovati pust. V nedeljo, 14. februarja, nas je povabila farna mladina iz Šentlipša na veselo pustno prireditev.

Najprej so nas spravili v smeh igralci farnе mladine iz Žvabeka. Predstavili so se z dvema smešnim prizoroma „Randevious II“, in „V regimentni ječi“. Žvabečanom se lepo zahvaljujemo za njihov humoristični nastop.

Ko smo se malo oddahnili, pa so nam Plazniška dekleta pripravila posebno presenečenje. Spekle so dva velika

krapa, navzoči pa so morali uganiti teža krapov. Seveda je moral poprej vsak vplačati vso desetih šilingov. Kar lep znesek se je nabral, izkupiček te „akcije“ bodo Plazniška dekleta namenila za nove obleke svojega zbora. Če pa bi to prej vedeli, pa bi se gotovo še več ljudi udeležilo te pustne prireditve, saj nove noše Plazniškim dečvam res vsak privoščim.

Vmes pa je Fridl Hirm na harmoniko igral poskočne viže. Vsekakor je bila to uspešna prireditev, in upamo, da bomo Žvabečane še večkrat lahko pozdravili pri nas v Šentlipšu.

ČESTITAMO

Te dni praznuje v Šmihelu 75 letnico gospod Albin Tomic. Za ta visoki življenjski jubilej pomembnemu, zaslužnemu in neumornemu jagru šmihelska zelena bratovščina od srca želi mnogo zdravja, obilo užitkov v naravi, kamor tako rad zahaja, dober pogled in lovski blagor. Čestitkam se seveda pridružuje tudi uredništvo Našega tednika.

V Libučah pri Pliberku je te dni praznovala Milka Hartman svoj 86. rojstni dan. Naš tednik ji iskreno čestita in ji želi vse najboljše, predvsem pa zdravja in božjega blagoslova.

Emil Schellander iz Želuč pri Bilčovsu je izpolnil svoj 71. rojstni dan. Naš tednik iskreno čestita.

Svoj 69. rojstni dan je praznoval Valentin Kralj, doma v Grabljah pri Pliberku. Jubilantu iskreno čestitamo.

Emer. univ. prof. za slavistiko dr. Stanislav Hafner iz Gradca, dopisni član Srbske akademije znanosti in umetnosti ter Avstrijske akademije znanosti je pred kratkim prejel iz rok srbskega patriarha za zasluge pri raziskovanju srbske srednjeveške literature najvišje odlikovanje tamkajšnje pravoslavne Cerkve: red svete-

ga Save v zlatu. Ta red ima med drugimi tudi patriarh iz Konstantinopla, naš rojak pa je prvi latinec, ki je bil do zdaj deležen tega visokega odlikovanja. NSKS in NT iskreno čestitata!

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Matevž Grlic in poslovodni tajnik Hubert Mikel, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

Narodni svet zastopa politične, kulturne ter gospodarske pravice in interese Slovencev na Koroškem na podlagi avstrijske ustave, predvsem avstrijske državne pogodbe iz leta 1955 in mednarodnih določil o manjšinski zaščiti.

Kot ena izmed osrednjih organizacij koroških Slovencev zastopa Narodni svet na osnovi polnomočja interese koroških Slovencev, organizacij in posameznikov, nasproti avstrijski vladi, Jugoslaviji kot sopolisnici avstrijske državne pogodbe in nasproti mednarodnim organizacijam, ustanovam in oblastem.

Uredništvo: Janko Kulmesch (glavni urednik), urednika Franc Wakounig in Silvo Kumer, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Viktringer Ring 26. NAŠ TEDNIK izhaja vsak torek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave: 0463/51 25 28.

Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT, Kardeljeva cesta 8/II, 61000 Ljubljana, tel.: 223 023. Letna naročnina: Avstrija 280,— šil., Jugoslavija 10.000,— din., ostalo inozemstvo 500,— šil. (800,— šil. zračna pošta), posamezna številka 8,— šil. (400,— din.)

Dob pri Pliberku: Slovo od Welmaherjeve mame

V nedeljo, 14. februarja, smo se na pokopališču v Žvabeku poslovili od najstarejše žvabeške faranke Marije Žlinder iz Doba, ki je po težki in dolgotrajni bolezni umrla v petek, 12. februarja. Dočakala je lepo starost 90. let. Rajna je v svoji mladosti v skromnih okoliščinah služila kot dekla pri raznih kmetih. Leta 1921 se je poročila s Francem Žlinderjem iz Doba. V hišo sicer ni prinesla bogate dote, zato pa pridne roke in dobro srce. Imela sta osem otrok, katere sta vzgojila v poštene, verne in narodno zavedne sinove in hčere. Kljub slabim časom sta svojim otrokom dala dobro izobrazbo.

Velika udeležba pri pogrebu

je pokazala njeno priljubljenost in spoštovanost. Pogrebne obrede je ob asistenci dekana Jožefa Dameja, provizorja Hanzija Dersule in župnika Jozijana Valeška vodil domači župnik Šimej Wutte. V svoji pridigi je poudaril dve njeni vrlini — „moli in delaj“ —, ki sta izpolnjevali njeno življenje. Dokler je mogla, se je redno udeleževala svete maše pri sv. Boštjanu in v farni cerkvi. Rada pa je tudi prebirala slovenske časopise in Mohorjeve knjige.

Naj Welmaherjeva mama v miru počiva. Otrokom in sorodnikom pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Nujno išče mo sodelavca (sodelavko) za delo v zunanji trgovini.

Pogoj: popolno znanje slovenskega jezika. Zaželeno praksa in poznavanje angleškega jezika. Nudimo dobre dohodke in ugodno delovno vzdušje. Pismene vloge na: IMP Metall Ges.m.b.H. 9184 Šentjakob v Rožu tel.: 0 42 53/544

ČESTITAMO

V Lešah pri Šentjakobu je te dni srečala Abrahama Mici Gabriel. Za ta osebni praznik ji iskreno čestitamo. Želimo ji še mnogo zdravih in srečnih let v krogu njene družine.

Marija Cufar iz Proboja je pred kratkim obhajala svojo 80-letnico. Želimo ji vse najboljše, predvsem zdravja in božjega blagoslova.

Visoki jubilej, svoj 92. rojstni dan, praznuje v Železni Kapli Marija Schmiedhofer. Naš tehnik iskreno čestita in ji kliče še na mnoga leta.

Martin Mischitz iz Podsinje vasi pri Bistrici v R. praznuje 80. rojstni dan. Naše iskrene čestitke, predvsem zdravja in božjega blagoslova.

V Rinkolah pri Pliberku praznuje Marija Perč, pd.

Bidrihova mati, svoj 85. rojstni dan. K temu prazniku ji iskreno čestitamo in ji želimo še veliko zdravih in srečnih let.

Elizabeti Novak iz Zgornjih Borovelj pri Ledincach želimo za njen 80. rojstni dan vse najboljše.

V Veliki vasi pri Šentjakobu praznuje te dni Ana Krištof svoj 70. rojstni dan. Jubilatki izrekamo naše iskrene čestitke.

60-letnico praznuje Fridl Petrač iz Šmarjete pri Pliberku. Naše iskrene čestitke.

● Globasnica

Iz Globasnice smo prejeli pismo s prošnjo, da objavimo naslednjo izjavo (kar seveda rade volje storimo) v zvezi s pustno prilogo v zadnjem Našem tedniku oz. v zvezi s sliko Jana Havla: „Seveda je bila to pustna. Noben novi oddelek muzeja ne bo odprt! Kustos je pri tisti šali nedolžen!“

Uredništvo

Ogromna množica se poslovila od Milke Cvelf

Pravzaprav v prvem momentu tega nihče ni hotel verjeti. Tako neverjetna je bila vest — da je kruta božja dekla smrt prišla po Cvelfovo Milko. Še pred štirinajstimi dnevi je Milka praznovala svojo 50-letnico, danes pa jo krije domača zemlja, posuta z nešteti rožami ter osvetljena z mnogimi svečkami, ki so jih prižgali žalujoči sorodniki, prijatelji in znanci.

Ogromna množica ljudi jo je preteklo soboto pospremila na nončeveško pokopališče k zadnjemu počitku. Prišli so, da bi se ji v prvi vrsti zahvalili za njeno pomoč, prijaznost in ljubezen.

Milka, kateri je zibelka tekla pri Strdenu v Šentjakobu, se ni postavljala v ospredje, pa čeprav je na primer znala kot odlična odrska igralka navdušiti občestvo. Tako v petdesetih letih v Šentjakobu kot legendarna „Miklova Zala“, s katero je zaslovela po vsej dvojezični Koroški, kakor tudi še pozneje na odru pliberške farne dvorane, potem ko jo je — kot svojo soprogo — Božičev Poldej leta 1959 pripeljal v Nončo vas.

Kar je Milko posebno odlikovalo, je bila njena stalna pripravljenost za podrobno delo „za kulisami“. Za delo, ki se morda na zunaj ne vidi tako, ki pa je ravno zato tem bolj vredno. Ker je namreč povezano z veliko ljubeznijo ter s pravim idealizmom.

Ne samo naše kulturne ustanove so profitirale od Milkinih dobrot, temveč predvsem tudi domača Cerkev. Tako je vedno spet vložila vso svojo ljubezen v to, da je nončeveška romarska cerkev bila praznično okrašena z rožami in cvetjem; skrbela je, da so sv. Trije kralji dobili mogočne obleke; organizirala je bogoslužja ter pomagala bolnikom in trepečim; in nena zadnje: ponudila je svojo pomoč kot sodelavka šmihelskega dekanjskega odbora ter farnega odbora v Pliberku. Pa še to: tudi Katoliška otroška mladina se ji ima veliko zahvaliti — saj je v prejšnjih letih v počitnicah skrbela za to, da so otroci na srečanjih pri Kaliforniku v Selah dobili tudi potrebno telesno okrepčilo.

Pogrebne obrede je vodil njen bratranec, globaški župnik Peter Sticker, ob asistenci osmih duhovnikov. V pridigi je župnik Sticker omenil, da je Gospodar življenja ravno na dan, ko Cerkev govori svojim vernikom „Pomni človek, da si prah in da se v prah zopet povrneš“, poklical Milko v večnost.

Domači župnik Alojzij Kulmesch pa se je nadvse aktivni članici farnega sveta zahvalil za vse njeno delo, načrte in zasluge pri obnovi romarske cerkve v Nonči vasi in pri Božjem Grobu.

Na domu se je v imenu sosedov, najbližjih prijateljev in kolegov poslovil od pokojne Milke ravnatelj Herman Germ.

V imenu vseh slovenskih organizacij in ustanov se je predsednik KSOO mestni svetnik Mirko Kumer zahvalil rajni Milki Cvelf za njeno vzgledno in nesebično delo v korist slovenske narodne skupnosti in se poslovil od nje, ki je v najlepših materinskih letih odšla od nas.

Na domu, v cerkvi in ob odprtem grobu so se od drage pokojne z ganljivimi žalostinkami poslovili pevci mešanega zbora „Podjuna“, cerkveni pevci, „oktet Suha“ in moški zbor „Foltej Hartman“.

Sedaj Milke ni več med nami. Komaj verjeti, a vendar je to žalostna in kruta resnica. Odšla je od nas v večnost, kamor je že pred tremi leti — po smrtni nesreči — odšla njena hčerka Martina. Smrt Martine je njo kot mamo kakor tudi očeta Poldeja in ostale tri otroke Bernardko, Marijo ter Janezo neverjetno hudo prizadela.

Vendar: hudo prizadetemu možu in njegovim otrokom lahko mirne vesti zapišemo: mama in hčerka se sedaj skupno veselita v božjem kraljestvu, kjer sta prav gotovo prejeli zasluženo plačilo.

Te besede naj ne bi bile samo v tolažbo. Naj bi bile predvsem v pomoč, ko velja premagovati hude duševne bolečine — ter kruto življenjsko usodo.

Naj rajna Milka Cvelf počiva v božjem miru. Težko prizadeti družini in vsem sorodnikom pa izrekamo naše najiskrenejše sožalje.

POTOVANJE ZA MLADINCE V SOVJETSKO ZVEZO

od 26. do 31. marca 1988
Dunaj — Moskva — Leningrad — Dunaj (z letalom)
cena: šil. 6200,—
Prijava sprejema: prof. Štefan Pinter, tel.: 0 42 28 / 28 8 74

V petek, 19. 2. 1988, je v sodelovanju s turistično agencijo Cartrans turistična agencija Montenegroexpress predstavila lepote in tujskoprometne znamenitosti in posebnosti Črne gore.

Direktor agencije Montenegroexpress Branko Kažanegra je najprej dejal, da je Črna gora strahotni potres izpred nekaj let že predelala, da so sledovi potresa le še spomin.

Črna gora — sledovi potresa so le še spomin

originalno obnovljena središča starih mest in trgov, kakor na primer Budva etc. Poleg tega pa so načrtovani večji hotelski kompleksi za izboljšanje turistične ponudbe. Že danes je v hotelih 31.000 turističnih postelj, vsega skupaj pa je 140 tisoč postelj namenjenih turizmu, pretežen del v privatnem sektorju.

Črna gora se ne samo hvali s čistim morjem in z zdravim okoljem, ampak to bogastvo tudi primerno in ustrezno neguje. Tako je reka Tara edina velika voda v Evropi, ki ni onesnažena z industrijskimi odpadki, ampak je čista.

Črna gora je za turista zanimiva tudi z denarne plati: tega se zelo zavedajo Nemci, Skandinavci in Angleži, pa tudi Avstrijci v vse večji meri.

-Wafra-

Letos jeseni bo 10 let od tega, odkar se je na Brnci naselila tovarna produkcije smuči Elan. Bilanca pokaže, da je bilo delovanje tega podjetja vsekakor pozitivno, predvsem še od leta 1984 naprej, ko je Elan razširil svojo ponudbo.

NAŠ TEDNIK: Kot razmeroma mlademu obratovodju ti je uspelo voditi podjetje Elan tako, da vsako leto zaključite s pozitivno bilanco. Kje si se šolal in kako si prišel k Elanu?

VILI MOSCHITZ: Svojo poklicno pot sem začel v Borovljah, kjer sem se učil za puškarja in sem

ma predelavce, za upravo 4 ljudi, in 2 prodajalca za trgovino, katero smo leta 1981 zaprli, ker ni bilo ekonomske perspektive. Danes zaposluje Elan nad 130 ljudi.

NAŠ TEDNIK: Bi na kratko prikazal ekonomski razvoj tovarne Elan oziroma bilanco 10-letnega obratovanja?

10 let uspešnega delovanja tovarne Elan na Brnci

Vili Moschitz: „Optimizem za bodočnost upravičen“

tam napravil mojstrski izpit. Ker v Borovljah nisem imel poklicne bodočnosti, sem šel v industrijo in sem 10 let delal pri Philipsu; tam sem v začetku delal v proizvodnji. Poleg poklica sem delal večerno gimnazijo in po maturi sem dobil možnost delati pri Philipsu v oddelku za organizacijo dela. V začetku leta 1978 sem zvedel, da se bo na Brnci naselila tovarna Elan in sem tu še isto leto dobil delo kot vodja proizvodnje. Jeseni leta 1978 sem šel na priučevanje v Begunje in v začetku 1979 je Elan na Brnci začel s proizvodnjo.

NAŠ TEDNIK: Koliko ljudi je Elan zaposlil v začetni fazi in koliko jih je zaposlenih danes?

VILI MOSCHITZ: Leta 1979 je Elan nastvil za neposredno produkcijo 16 ljudi, 9 mojstrov oziro-

VILI MOSCHITZ: Že kar na začetku proizvodnje je ekonomska računica kazala močno odstopanje od zastavljenega cilja. Na eni strani so se stroški za investicije skoraj podvojili v primerjavi s planirano vsoto. Na drugi strani smo imeli v programu samo smuči najnižjega cenovnega razreda in celo samo otroški program. Takoj smo videli, da nam s tem programom ne bo možno pokrivati vseh stroškov. Ker so se investicije skoraj podvojile, so tudi druge stroškovne pozicije odstopale od zastavljenih pričakovanj. Tako smo bili prisiljeni razmišljati o boljši ponudbi in o izboljšanju naše proizvodne strukture, predvsem oziroma na stopnjo pokrivanja stroškov. To nam je uspelo v prvih letih s tem, da smo razširili ponud-

O razvoju konjunkturalnih pogojev v podjetju, konkurenčnosti na svetovni trgu ter o drugih ekonomskih vprašanjih smo pogovarjali z Vilijem Moschitzem, ki je od leta 1983 naprej obratovodja in prokurist pri Elanu.

bo tako, da smo proizvajali tudi daljše smuči in smo vrhu tega konstrukcijsko naše smuči izboljšali. Ta proces razvijanja je trajal do približno leta 1983. Šele v letih 1983 in 1984 nam je uspelo doseči tisto proizvodno strukturo, katera nam je omogočila ekonomsko upravičen rezultat.

leta 1985 naprej imamo svoj lastni program. V teh letih nam je tudi uspelo močno dvigniti osnovni kapital. Tako je Elan začel z osnovnim kapitalom v višini 1,6 mio. šil., danes pa je osnovni kapital 43,6 mio. šil.

NAŠ TEDNIK: Od leta 1983/84 naprej dela Elan z dobičkom. Mislite storiti kakšne večje investicije?

VILI MOSCHITZ: V zadnjih dveh letih smo investirali za odpravljanje ozkih grl v proizvodnji okrog 15 mio. šil. In nam je uspelo od leta 1984 naprej ustvariti 30 dodatnih delovnih mest. Zaradi investicij nam je tudi uspelo doseči povečanje produciranih količin. Tako smo zvišali produkcijo od 1.79—83 od 150.000 na 170.000 parov letno.

NAŠ TEDNIK: Tovarna Elan je skoraj stoo odstotno eksportna firma. Največji delež smuči — okrog 50% — eksportirate v Združene države Amerike. Kako se izražajo močan padec dolarja na vaše trgovstvo?

VILI MOSCHITZ: Seveda trpimo zaradi nizke dolarske vrednosti. Drugi problem pa je ta, da nam letošnja zima dela preglavice. Informacije, katere imamo od trga, so zelo zaskrbiljive, zaključne podatke pa bomo dobili šele marca, ko bodo lokalni in mednarodni sejmi. Za vsak slučaj smo zato začeli s produkcijo tako imenovanega snow-boarda. To je proizvod, pri katerem pričakujemo, da bo imel še močne prirastke. Trenutno je tako, da dane kapacitete ne zadoštujejo povpraševanju, in vse kaže, da bomo s tem alternativnim proizvodom mogli pokriti vsaj del primanjkljaja, ki je nastal zaradi letošnje slabe zimske sezone.

NAŠ TEDNIK: Je torej optimističen pogled v bodočnost upravičen?

VILI MOSCHITZ: Prav gotovo je določen optimizem upravičen, ker nam je uspelo znatno zvišati osnovni kapital. Potrebno bo ustvariti čim večjo rezervo pokrivanja, da bomo čim bolj neodvisni od nihanja dolarskega tečaja.

NAŠ TEDNIK: In kakšni so načrti za bodočnost?

VILI MOSCHITZ: V naslednjem koraku bomo morali strukturo proizvodnje tako izboljšati, da bomo ponujali smuči za najvišje zahteve. Mislim, da bomo to dosegli že v naslednji sezoni, kajti Elan ima za razvojno dejavnost nastavljen dva strokovnjaka, ki tesno sodelujeta z matično tovarno v Sloveniji.

NAŠ TEDNIK: Torej vam želim tudi za naprej uspešno obratovanje in se zahvaljujem za pogovor.

Heidi Stingler

Marca bo Unior Borovlje začel s proizvodnjo

Prihodnji petek, 26. februarja 1988, bo novo boroveljsko podjetje UNIOR svečano odprlo novo proizvodno halo za produkcijo ročnega orodja. V začetku marca bodo začeli z redno proizvodnjo. Sedaj je nastavljenih v proizvodnji in upravi okoli 30 ljudi, v naslednjih mesecih pa bo naraslo število delojemalcev na 50 ljudi.

Kakor smo že večkrat poročali, je znano slovensko podjetje UNIOR-Zreče bilo pripravljeno, v kriznem kraju Borovlje ustanoviti podružnico in s tem delovna mesta. „Doselej smo investirali okoli 100 milijonov šilingov; v to investicijo so vključena tako osnovna kakor tudi obratna sredstva,“ tako direktor UNIOR-ja dipl. inž. Ivan Kalan v pogovoru z Našim tednikom. Približno 25% investicijskih sredstev je prispevalo matično podjet-

je v Zrečah. Ostala sredstva so krediti ter drželne in državne subvencije.

Nadalje nam je direktor Kalan povedal, da nameravajo trenutno nastavit do 50 delojemalcev, „dokler bomo pač proizvajali v eni izmeni (Schicht)“. V tej fazi bo UNIOR produciral ročno orodje, pozneje pa ima namen razširiti produkcijo na strojogradnjo. V tem primeru bi prišli tudi do zvišanja števila sodelavcev.

Direktor dipl. inž. Kalan je poudaril, da bodo izdelke nove boroveljske tovarne v prvi vrsti izvažali in da je „le majhen del predviden za avstrijski trg“. Sicer pa UNIOR že sedaj izvažajo v skoraj 40 držav po vsem svetu. Na vprašanje, kakaj so se pri UNIOR-ju odločili za ustanovitev podružnice v Borovljah, nam je dipl. inž. Kalan odgovoril: „Programa, ki ga bomo proizvajali v Borovljah, doslej v Jugoslaviji še nismo producirali.“

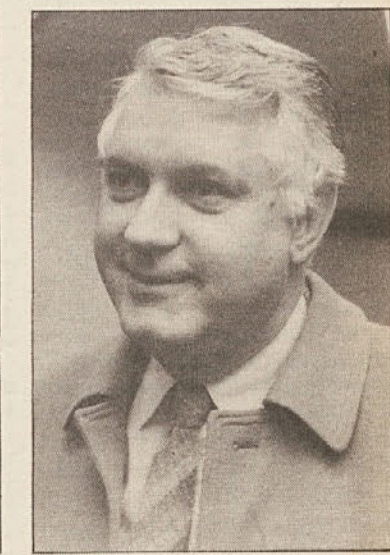
Pri svečanem odprtju nove proizvodne hale bodo med drugim sodelovali „Slovenski oktet“, zbor matičnega podjetja v Zrečah in boroveljski ansambel „Drava“, medtem ko bo glavni direktor podjetja UNIOR-Zreče dipl. inž. Marjan Osole imel slavnostni govor.

Pa še to: bivši direktor predstavnštva Ljubljanske banke v Celovcu Vinko Golc ima prav tako velike zasluge, da so Borovlje dobile tovarno UNIOR.

-kuj-

V prvi fazi bo tovarna UNIOR Borovlje, ki je opremljena z najmodernejšimi stroji, proizvajala ročno orodje.

Direktor UNIOR-ja Borovlje dipl. inž. Ivan Kalan

Tudi Cerkev se naj uči iz izkušenj z nacizmom

V petek, 19. februarja, je bilo v Tinjah predzadnje predavanje v okviru serije „Veliki tabu“. Pod temo „Zakasnelo spoznanje“ je o zadržanju in politiki Cerkev v dneh anšlusa marca 1938 spregovoril dr. Karl-Heinz Frankl, generalni vikar krške škofije.

Takoj na začetku je treba reči, da očitno zastopnik uradne Cerkev mnogo težje govori o tedanjem razvoju v Cerkvu kakor pa „navadna kristjanka“. Tu mislim na dr. Eriko Horn iz Gradca, ki je z občudujočo odkritostjo spregovorila, kako se je dala zapeljati, dočim se je dr. Frankl izognil marsikateremu perečemu vprašanju ali nanj ni odgovoril, kar je na žalost potrdilo pri mnogih vtis, da Cerkev nekaj prikriva, da jo je strah te diskusije.

Vendar pa je tako izmikavanje in odklanjanje odgovorov bilo čisto nepotrebno, kajti predavatelj je na podlagi neizpodbitnih dokumentov nakazal razvoj odnosa „avstrijska Cerkev — nacizem“ pred anšlusom in po njem: od razgovora med kardinalom Innitzerjem in Hitlerjem 15. marca 1938 do bolj ali manj vsiljene avstrijske škofovske izjave 18. marca 1938 preko Innitzerjevega podpisa „Heil Hitler“, intervencije in zgrajanja Vatikana in papeža Pija XI.

pa vse do oktobrskih dni 1938, ko je nacistična drhal opustošila nadškofijsko palačo na Dunaju in je nahujskana masa na veliki demonstraciji nosila s seboj transparent z napisom „Innitzer und Jud eine Brut“.

Avstrijski škofje so bili dobro poučeni o odnosu med nacistično vlado in Cerkvijo v Nemčiji. Še novembra 1937 so v ostrem stališču izrazili svojo solidarnost s Cerkvijo v Nemčiji in ožigosali režim. Marca 1938 pa so isti škofje podpisali „z notranjim prepričanjem in prostovoljno“ častno izjavo, ki je bila blankoček za nacizem.

Pa tudi papež Pij XI. je izdal leta 1937 encikliko, v kateri se je brez pridržkov in z vso jasnostjo postavil proti nacizmu.

V domnevi oz. trditvi, da je anšlus avstrijskim škofom zaprl oči, je gotovo kanček resnice. Zato pa je umestno vprašanje, koliko avstrijskega patriotizma pa je bilo med škofi, v Cerkvu? Ali se niso zavedali, da so s svojo „častno iz-

javo“ škodovali škofom in Cerkvu v Nemčiji, kar jim je očital papež.

Zgodovina je pokazala, da škofje, na čelu s kardinalom Innitzerjem, niso bili kos razvoju in položaju, kakor je zapisal v svoj dnevnik salzburški nadškof Waitz. Nemški škofje so svarili avstrijske sobrate, češ nacisti „veliko obljublajo, a ničesar ne izpolnijo“.

Nemški škofje so po vojni priznali sokrivdo Cerkev, avstrijski Cerkvu nekaj takega sploh ni prišlo na misel. Kardinal Innitzer npr. se nikoli ni distanciral od „Heil Hitler“-ja, s katerim je podpisal neko izjavo.

Na žalost je predavatelj — z izjemo diskusijskega prispevka o škofu Hefterju — le oplazil koroški razvoj v tistih dneh. Dejstvo, da so nacisti zaprli škocijanskega župnika Vinka Poljanca, ki je bil bivši deželnozborski poslanec, dejstvo, da so nacisti zaprli monsinjorja Pavliča, vodjo krščanskih socialcev v deželi, torej dva duhovnika, bi narekovalo širšo razpravo s strani predavatelja in ne kratkega stavka.

Dal pa je zelo zanimiv podatek, ki svoje aktualnosti prav z rastočo gonjo proti slovenščini v Cerkvu ne more prikriti: leta 1938 je na Koroškem izstopilo nad 5000 ljudi iz Cerkev.

Protest Karla Smolleta proti „Stichlingu“ ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

rola“, ki je bil objavljen 24. 1. 1988. V tem članku Stichauner mdr. piše: „Gstettners Arroganz ist längst schon unerträglich. Doch es gibt eine Erklärung für seine Primitivformeln: Herr Professor beliebt selbst ein Faschist zu sein.“ To je jasen primer žalitve. Vrhu tega je Stichauner pisal, da tudi slovenske organizacije označujejo Gstettnerja kot „zastupljiveca klime v deželi“. Smolle v pritožbi tiskovnemu svetu: „To je očitna neresnica, kajti nobena slovenska organizacija ni označila Gstettnerja kot „zastupljiveca klime“.

Avstrijski tiskovni svet, v katerem so zastopani zastopniki izdajateljev medijev in časnikarskega sindikata, je na pritožbo našega državnega poslanca hitro reagiral. O njegovi odločitvi, ki ima v prvi vrsti moralčno težo, bomo poročali.

Dr. Heinz Frankl, generalni vikar krške škofije in dr. Janko Zerzer, ki je vodil predavanje o okviru serije „Veliki tabu“ v Domu v Tinjah.

Ferk v koroškem radiu

V petek, 26. februarja, bo od 19.05 do 19.55 v koroškem radiu oddaja „Neue Gedichte aus Kärnten“, ki jo je pripravila Elisabeth Heydeck. Iz novega, doslej neobjavljenega manuskripta „ich sehe die wand der welt mit schrift“, bo ta večer bral Janko Ferk, manuskript pa je že pripravljen za izdajo.

Kako se bo uradna Cerkev zadržala, ko bojo — kar je pričakovati — začeli groziti z masovnim izstopom iz nje, če ne bo ustregla nemškonalnim zahtevam glede slovenščine oz. nemščine v južnokoroških cerkvah?

Prepričan sem in upam, da se je Cerkev učila iz grozne šole, skozi katero je morala od marca 1938 naprej, da njeno spoznanje ne bo ponovno zakasnelo?

Franc Wakounig

Wiplingerjeve fotografije plastike

Do 5. marca 1988 razstavlja v kavarni doma umetnikov (Künstlerhaus) v Celovcu Peter Paul Wiplinger svoje najnovejše slike. Razstavo je enostavno imenoval „Plastika“. Wiplinger, na Dunaju živeči Zgornjeavstrijec, ki se poleg pesnikovanja in galerijske dejavnosti močno ukvarja še z razstavno fotografijo, se v teh slikah docela spopada s plastiko, to snovjo, ki je zaradi svoje vsakdanosti in povsodnosti postala nekaj najbolj banalnega. Plastika je simbol prozornosti, hladu, je koprena, je objekt, ki ima svojo dinamiko, je material, ki odvisno od okolja in luči spreminja svojo barvo oz. se je navzame — In iz tega materiala je mogoče delati skulpture — Wiplinger je to pokazal s slikami; čeprav je objekt brezbarven, slike dihajo barvitost, se prelivata neskončnost daljave in bližina sence v enoto, ki živi. Te slike Wiplinger razstavlja prvič — in da jih prav na Koroškem, ponovno potrjuje njegovo globoko vez z deželo.

-wafra-

Dolga leta je v pisateljevem domu v Ajdovščini, med podobami njegovega velikega prijatelja in someščana slikarja Vena Piona, viselo tihožitje s kruhom. Bele štruce, rumeno zapečene, so kar dišale, da bi človek segel po njih in jih slastno ugriznil. Zakaj je pisatelj prav to sliko obesil na steno nasproti vrat v dnevni sobi, da jo je vsak obiskovalec najprej zagledal? In zakaj je Veno Pilon to tihožitje s kruhom upodobil tako živo, pristno in prepričljivo?

Nedvomno sta oba čutila isto: kruh je sol življenja, od davnih časov do dandanes simbol slovenskega gostoljubja, kruh je v mnogem oblikovalec človekovega življenja, navsezadnje je prav zaradi njega veliko ljudi odšlo na tu-

kakor v šestdesetih letih, zopet vrstila kakor po tekočem traku. Novelam z naslovom Silvan je 1971 sledil ciklus novel Božična gos, štiri leta pozneje se razveselimo nove Lokarjeve zbirke, tokrat z naslovom Zagata in zagate. Ta zbirka vsebuje tudi bibliografijo dotedanjih pisateljevih del avtorja prof. Marjana Breclja, Lokarjevega goriškega rojaka.

Prvo Lokarjevo zbirko črtic Zehajoči angel zasledimo šele leta 1976, leto pozneje so izšle novele z naslovom Tirnove igre, 1978 knjiga Cankarju na rob in 1979 izbrane novele Dom in jezik. Leta 1980 so jim sledile novele Rodovi, zadnja knjiga novel Samogovorniki pa je izšla pri Cankarjevi založbi 1984. leta, torej že po pisatelje-

telju, borcu za pravice Primorcev, častnemu občanu Ajdovščine, petomajskemu in Prešernovemu nagrajencu, iskreno čestitamo ob častitljivem jubileju, 95. rojstnem dnevu, ter mu želimo dobro zdravje. — Predsednik občinske skupščine Ajdovščina, Stanislav Čotar.

Potem pri njegovi življenjski ljubezni, pisateljevanju. Pove, da je veliko bral, rad je razmišljal, se poglabljal in tehtal v sebi, hodil v naravo, ki je bila zanj „knjiga tisočerih čudežev in vedno novih odkritij“. Privabljal ga je tudi gledališče, želja, da bi postal igralec. Tržaški pesnik Igo Gruden in njegova družba ga je v nemala za modernost slovensko in tujo literaturo in ga učila, da je treba snov zajemati iz življenja samega.

niški praksi zajemal iz polnega vedra. In tako se je kopicilo v njem, se oblikovalo, dobivalo svoje razsežnosti in naposled dozorelo.

Med obema vojnama, v letih 1934 in 1935, je v ljubljanski reviji Sodobnost objavil nekaj svojih novel, ki so vzbudile pozornost in priznanje bralcev. Šele po drugi svetovni vojni pa je polno spregovoril. V drugi polovici petdesetih ter v šestdesetih in sedemdesetih letih je bil dr. Danilo Lokar med najplodovitejšimi in obenem najbolj brani slovenskimi pisatelji. Pri založbi Lipa v Kopru je leta 1956 izšla njegova prva knjiga Podoba dečka, 1958 pa je Cankarjeva založba izdala zbirko Lokarjevih črtic in novel z naslovom Sodni dan na vasi; za to knjigo je pre-

Pri najstarejšem slovenskem pisatelju Danilu Lokarju Z besedo in srcem o svojih Primorcih

je, nuja jih je prisilila, da so leto in dan odhajali „s trebuhom za kruhom“.

Pisatelj dr. Danilo Lokar je bil rojen v Ajdovščini leta 1892. Gimnazijo je končal v Gorici, medicino na Dunaju. Kot zdravnik je služboval najprej na Dunaju, potem v Furlaniji, od konca prve svetovne vojne pa v svojem domačem kraju — Ajdovščini. Pred šestimi leti se je kot upokojenec zaradi rahlega zdravja preselil v Dom starejših občanov na Tabor v Ljubljani.

Priljubljena zvrst — dolga novela

Lokarjeva posebnost v krogu slovenskih besednih ustvarjalcev je njegov pozni pisateljski nastop — prva revialna objava novele 1935, ko mu je bilo že 43 let, prva knjiga šele 1956, ko je dopolnil 64. leto življenja. Tako je dr. Lokar primer zrelega avtorja, ki spretno združuje subjektivne poglede z objektivnimi opažanji. Prevladujoča pisateljeva zvrst je dolga novela, značilna je tudi avtobiografsko obarvana pripoved. Starosta slovenskih književnikov se je pisateljsko oblikoval med psihološkim realizmom in ekspresionizmom. Poleg življenja svoje ožje pokrajine Primorske je večkrat obravnaval tudi problematiko umetništva.

Pisateljevemu prvcu, ciklusu novel Podoba dečka, je 1958 sledila zbirka novel Sodni dan na vasi, 1960 novele Hudomušni Eros, isto leto avtobiografski spis Leto osemnajsto, 1961 ciklus novel Zakopani kip, 1962 novele Dva obraza dneva, 1963 ponovno zbirka novel Z glavo skozi zid, leto pozneje mladinsko prozno delo Srnjaček, 1965 pa kar dve zbirki novel, in sicer Dva umetnika in Bela cesta.

Po letu 1970 so se ljubitelji dobrih slovenskih knjig razveselili novih Lokarjevih del, ki so se tako

Zdravnik dr. Danilo Lokar, trenutno najstarejši pomembni slovenski pisatelj, ki bo 9. maja dopolnil častitljivih 96 let, je svojo prvo knjigo objavil leta 1956, in sicer ciklus novel Podoba dečka, s katero je takoj zaposlil radovednost naših bralcev in obilno potešil njihovo pričakovanje in radovednost.

vi devetdesetletnici. Lokarjev opus je potemtakem izjemno bogat, saj vsebuje 19 knjig novel, črtic, mladinske proze, avtobiografije in poskusa svojevrstne literarne označitve največjega slovenskega pisatelja in dramatika Ivana Cankarja, kakršnega je doživljal v svojih mladostnih letih in pozneje kot zrel pisatelj.

Pisateljevanje — življenjska ljubezen

Pisati je začel že kot dijak goriške realke. Družba literarno nadarjenih dijakov je izdajala list Pobratimija, ki ga je dr. Lokar nekaj časa tudi urejeval. Njegova mati je rada brala. „V tem sem se vrgel po njej, zamikalo me je pisanje, pri hiši smo imeli vezane vse letnike Zvona,“ mi je z očitnim zadovoljstvom pripovedoval med najinim snidenjem v svojem novem domu na ljubljanskem Taboru. Ponosno mi je pokazal monografijo z naslovom Sredozemlje, razkošno opremljeno knjigo, darilo občanov in skupščine občine Ajdovščine svojemu dragemu rojaku in častnemu občanu ob njegovem 95. življenjskem jubileju. In z vso ljubeznijo napisanim posvetilom: „Našemu dragemu dohtarju, pisa-

ko je šel na Dunaj na visoke šole, je dolgo razmišljal in iskal, kam bi se usmeril. Končno se je odločil za zdravniški poklic. Zagri-

Lokarjev opus je izjemno bogat, saj vsebuje 19 knjig novel, črtic, avtobiografije in poskusa svojevrstne literarne označitve Ivana Lokarja.

zel se je v študij, postal je zdravnik. Ves ta čas pa je zorelo v njem, trkalo in klicalo: piši, piši! Dodobra je poznal delo in stvaritev svojega ajdovskega rojaka Vena Piona, ki je takrat živel in ustvarjal v Parizu. Tako je v pisatelju zorela in dozorela želja, da bi s pisano besedo oblikoval podobe iz življenja. A bilo je težko. Kajti takrat je živel „pod Italijo“, bil pa je Slovenec in hotel je pisati za Slovence in o Slovencih. Gradiva za pisanje je imel dovolj, kot krajevni zdravnik in tankočuten prisluškovalec življenja je že pri svoji zdrav-

jel Prešernovo nagrado. Potem so si pisateljeve črtice in novele sledile druga za drugo.

Zgodbe o preprostih ljudeh

Dr. Lokar, ki med pogovorom mimogrede pripomni, češ, človek v mojih letih je ves nesrečen, ker ne more biti več ustvarjal, je lahko ponosen na svojo pisateljsko bero. V vsako knjigo je zajel več zgodb.

Zvečne govore o preprostih ljudeh — Primorcih, ki žive ali so živeli v preteklih desetletjih na Vipavskem, pod Čavnom in Nanosom, na Krasu, le redka zgodba seže do Gorice ali Trsta. Za dr. Lokarja je značilno, da je v svojem delu vselej sledil resnici. „Da, vedno izhajajoč iz realizma, čeprav z vsemi fantazijskimi dodatki,“ odločno pripominja pisatelj. „Vedno mi je bila osnova resnica in s svojim delom sem vselej skušal slediti resnici. V meni je bila estetska potreba, da sem začel s pisateljevanjem. Življenje samo na sebi, če ga ne oblikujete, je večinoma skromno. Kljub temu se dolgo nisem mogel odločiti. Toda spoznal sem, da je dvojno življenje nemogoče. Zato sem se opredelil za pisatelja že takrat, ko sem še vedno opravljal zdravniški poklic. Do samega sebe sem namreč prihajal zelo težko.“

Na drugi strani je priznaval: „Ker pokrajina, ki me je obkrožala dolga desetletja, še ni bila znana v slovenski literaturi, sem še posebej rad pisal. Vipavska dolina je nekaj svojega, ljudje v teh krajih imajo poseben temperament. Upam, da sem v svojih delih nekaj o tem povedal . . .“ Ne nekaj, veliko nam je povedal o svojih Ajdovcih in Vipavcih njihov glasnik, starosta slovenskih pisateljev, dr. Danilo Lokar.

● **Brnca**

„TOLMUN IN KAMEN“ — komedija v dveh dejanjih
Čas: sobota, 27. 2., ob 19.30
Kraj: Kulturni dom na Brnci
Prireditelj: SPD „Dobrač“ na Brnci
 Nastopajo igralci domačega društva.

Režija: Peter Militarov
Scena: Saša Kump, Janez Debevec; vodja predstave: Regina Wutti

Tone Partljič — slovenski pisatelj in dramatik. Najbolj znane so njegove ščuke (tudi TV), med drugim je napisal tudi: Ribe na plitvini, Naj poje čuk, Oskubite jastreba, Nasvidenje nad zvezdami, Moj ata socialistični kulak (tudi film). Najbolj znani scenarij za film pa je Karolina Žašler.

Gledališča, predvsem pa amaterske gledališke skupine, zelo rade igrajo njegove tekste, gledalci pa uživajo v komedijskih zapletih in „zgroženi“ spoznavanju trpko resnico nas samih. Partljič je s smehom zelo resen avtor. In tako smo mi doumeli njegov Tolmun in kamen odnosno naš Nicht wahr, Johann!

Globalen vtis gledalcev bo najbrž takle: vesela in zabavna stvar, le tu pa tam postane resna, drugod pa celo jedko kritična. Mi smo pa razmišljali takole: če avtor dosledno niha med komičnim in resničnim ali pa celo med groteskno in satirično sfero, in če naše prepričanje o življenju temelji na prepričanju, da je življenje zdaj takšno zdaj takšno, zdaj smešno zdaj resno, zdaj pripadniško zdaj sprenevedajoče, zdaj smo mi zdaj smo drugi in na koncu koncev tudi vprašujoče ali smo pravzaprav še MI in od koga smo ogroženi, če smo — naj to živo prepletanje življenjskih razpoložnj zrcali naša uprizoritev.

Mogoče smo kar precej spremenili osnovni Partljičev tekst — nismo popravljali avtorja, ki ga zelo cenimo, sebe in svoje — naše — vaše — probleme smo vnašali vanj in iz naše Brnce — iz našega življenjskega kroga — smo izhajali. Upamo, da vam bomo povedali precej, pa tudi v smeh vas bomo spravili z ustvarjalci, Nicht wahr, Johann?

● **Pliberk**

KONCERT UČENCEV — SOLISTOV
Čas: sredo, 24. 2., ob 19.30 uri
Kraj: gostilna Breznik v Pliberku

Prireditelj: Glasbena šola na Koroškem in SPD „Edinost“ v Pliberku

Sodelujejo: Kristijan Filipič — flavta, Marko Jernej — saksofon, Darja Kapus — klavir, Majda Krivograd — saksofon, Mateja Kert — klavir, Dušan Sodja k. g. — klarinet

Strokovna kmetijsko gospodinjska šola s pravico javnosti zavoda šolskih sester v Št. Rupertu v Velikovcu

SPOROČA staršem in dekletom, ki se odločajo za nadaljnje šolanje ali za 9. šolsko leto, da sprejema za šolsko leto 1988/89 učenke v

STROKOVNO ŠOLO.

NAMEN ŠOLE je, učenkam poglobiti splošno izobrazbo in jim posredovati dobro podlago za poznejši uk v različnih poklicih. Usposablja dekleta pa tudi za samostojno vodstvo gospodinjstva, ker pripisuje posebno važnost spretnosti v kuhanju, šivanju, ročnosti in gospodinjstvu.

VZGOJNI CILJ — Pravilno oblikovanje telesnih in duševnih zmožnosti, samovzgoja in vzgoja v družini in družbi, poglobitev vere in verskega življenja.

POGOJ ZA SPREJEM je končana 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika oziroma narečja.

V primeru, da učenka 8. šolske stopnje ni končala, je v to šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpitom.

V danih pogojih dobijo učenke državno podporo za internat!

Ta šola velja tudi za 9. šolsko leto — politehnični letnik, poučuje se v obeh deželnih jezikih.

OBVEZNI PREDMETI: verouk, slovenščina, nemščina, računstvo, umevanje življenja, zdravstvo, petje, telovadba, znanstvo o perilu in oblačilih, gospodinjstvo, hranoslovje, vrtnarstvo, gospodarstvo, strojepis, kuhanje, šivanje, ročnosti, nega otroka.

Prijave so možne že sedaj vključno do konca februarja 1988 po telefonu 0 42 32 / 38 96, pismene ali osebne.

Nadaljnje informacije dobite pri vodstvu šole: 9100 Völkermarkt / Velikovec, Klosterstraße 2.

Zvezna gimnazija za Slovence v Celovcu

OBJAVA

Zvezna gimnazija za Slovence v Celovcu sporoča:

1. Po posebnem odloku Zveznega ministrstva za pouk, umetnost in šport naj prijavijo starši svoje otroke, ki jih želijo dati v šolskem letu 1988/89 na gimnazijo, takoj po končanem prvem semestru tega šolskega leta, v času od 8. do 26. 2. 1988, ravnateljstvu Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu. Uradne ure so dnevno od 7.30 do 16.00, ob petkih do 13.00 ure. Ob prijavi za sprejem je treba predložiti ravnateljstvu spričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva.
2. Sprejemne izpite bo treba delati prijavljenemu učencu le v izjemnih primerih in sicer iz slovenščine, nemščine in matematike. Odločilno bo letno spričevalo. Termin za sprejemne izpite: sredo, 6. julija 1988.
3. Konec maja 1988 bo vodstvo ljudske šole javilo gimnaziji učni uspeh učencev, ki so se prijavili za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gimnazije pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenca oz. o potrebi prijave k sprejemnemu izpitu.
4. Zakasnele prijave bodo v izjemnih primerih še možne s posebnim dovoljenjem Deželnega šolskega sveta.
5. Za vstop v višje razrede veljajo podobna pravila. Priporočljivo je v tem primeru razgovor z ravnateljem. Prestop iz glavne šole v gimnazijo je možen.

Prijave za sprejem v gimnazijo lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa se obrnete pismeno na naslov: Zvezna gimnazija za Slovence, Prof.-Janežič-Pl. 1, 9020 Klagenfurt/Celovec.

Ravnatelj:

dr. Reginald Vospernik I. r.

● **Šmihel**

1938 — 1988
 „Anschluß — Priključitev“
 „Priče časa poročajo“
Čas: v nedeljo, 28. 2., ob 14.30
Kraj: farna dvorana v Šmihelu
Prireditelj: KPD Šmihel

● **Vogrče**

Pevsko srečanje „OD PLIBERKA DO TRABERKA“
Čas: sobota, 27. 2., ob 20. uri
Kraj: pri Florijanu v Vogrčah
Prireditelj: SPD „Edinost“ v Pliberku

● **Razstave**

Tinje
RAZSTAVA DEL DESKOSKIJA LJUBČA (akvareli in risbe)
Čas: razstava bo odprta do 19. februarja 1988
Kraj: Katoliški dom prosvete v Tinjah

Celovec
RISBE SOVJETSKIH Mladostnikov (Dušanbe)
Čas: razstava bo odprta do 8. marca 1988
Kraj: kulturna taberna Pri Joklnu
Prireditelj: Kulturno društvo Pri Joklnu in Avstrijsko-sovjetsko društvo

● **Dom v Tinjah**

v četrtek, 25. 2., ob 19.30
Se bližamo mističnemu obdobju? (predavanje o mistiki), nem.
Predavatelj: prof. ddr. Eugen Biser

v petek, 26. 2., ob 19.30
 Iz cikla predavanj VELIKI TABU

Slovenske priče časa poročajo, slov.

Priče poročajo: ravn. Mirko Srienc, Elizabeta Morak, Katarina Petschnig, Janko Tolmajer in dekan žpk. Kristo Srienc
Vodja diskusije: dr. Janko Zerzer

od sobote, 27. 2., od 14. ure do nedelje, 28. 2., do 13. ure
SEMINAR: Odnos do lastnega telesa in do drugega
Seminar spremljajo: Štefan Kramer, Jurij Buch in Lidija Kapp
Prireditelj: Katoliška mladina
Soprireditelj: Dom v Tinjah

od sobote, 27. 2., od 9. ure do nedelje, 28. 2., do 17. ure
Tečaj za spretno roke: SLIKANJE NA STEKLO za začetnike in napredujoče
Voditeljica: Anica Vrečar, Linz

v sredo, 2. 3., od 14. do 18. ure
Kuharski tečaj: PECIVO IZ KVAŠENEGA TESTA, nem.
Vodi: Brunhilde Weidlitsch, Tinje

od četrтка, 3. 3., od 18. ure do nedelje, 6. 3., do 13. ure
Duhovne vaje za žene: „STUDENEC V PUŠČAVI IN OTOK V MORJU“
Voditelj: žpk. Valentin Gotthardt, Galicija

● **Globasnica**

FILMSKI VEČER
Čas: nedelja, 28. 2., ob 20. uri
Kraj: gostišče JUENNA v Čepičah
Prireditelj: SPD „Edinost“ v Štebnu
 Amaterske barvne filme in diapositive bo predvajal Janez Elbe iz Globasnice.

**SLOVENSKI SPORED
AVSTRIJSKEGA RADIA
VSAK DAN
od 18.10—19.00**

Torek, 23. 2. 1988

Halo, prijatelji! Partnerski magazin.

Sreda, 24. 2. 1988

Dobra volja je najbolja.

Četrtek, 25. 2. 1988

Rož — Podjuna — Zilja.

Petek, 26. 2. 1988

Domača in ledinska imena (dr. A. Feinig).

Sobota, 27. 2. 1988

Duhovni nagovor (žpk. Ciril Demšar) — Voščila (Danica Urschitz).

Nedelja, 28. 2. 1988

Don Bosko: vzgojitelj mladih — zglej tudi za danes.

Pon., 29. 2. 1988

Pričevanja (15). Polpretekla zgodovina koroških Slovencev: 1938.

Torek, 1. 3. 1988

Halo, prijatelji! Partnerski magazin.

Halo prijatelji! Partnerski magazin slovenskega radia skuša zblíževati generacije in rojake. Drevi znova. — V slovenskem sporedu v sredo boste lahko poslušali po obzorniku in novicah iz prostora Alpe-Jadran glasbeni spored. — Med eno najbolj priljubljenih slovenskih radijskih oddaj šteje srečanje v četrtek, ko se oglašajo sodelavci iz Roža, Podjune in Zile, včasih tudi v domačem narečju. Moderator v studiu, Marjan Velik, pa vmes v studiu predvaja pesmi in melodije iz teh treh dolin. — Profesor dr. Anton Feinig bo v petek govoril v slovenskem sporedu o habnarjih v Hodišah. — Z duhovno mislijo za nedeljo bo sobotni večer začel Ciril Demšar, župnik v Dvoru nad Vrbo, nato pa bosta Danica Urschitz in Marijan Velik pospremila slavljenje in jubilate Od pesmi do pesmi, od srca do srca. — Don Bosko: vzgojitelj mladih — zglej tudi za danes je naslov nedeljske oddaje, ki jo je pripravil Horst Ogris. — Prihodnji ponedeljek bo v 15. nadaljevanju serije: Pričevanja — polpretekla zgodovina koroških Slovencev, o začetku Tretjega rajha na Koroškem govoril Tomaž Holmar, župnik na Obirskem.

OBJAVA

Po odloku Deželnega šolskega sveta je na dvojezični Strokovni šoli za gospodarske poklice zavoda šolskih sester v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu

VPISOVANJE DEKLET IN FANTOV

v 1. razred 3-letne strokovne šole za gospodarske poklice in v 1-letno gospodinjsko šolo

od 8. do 29. februarja 1988.

Formularje za vpis lahko dobite že sedaj v šolski pisarni. Izpolnjene tiskovine je treba na šoli oddati najkasneje do 29. februarja 1988.

Priložiti morate polletno šolsko obvestilo v originalu ali od šolskega ravnatelja potrjen prepis.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni ali po telefonu 04253/343.

POGOJ ZA SPREJEM v oba tipa je uspešno opravljena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenščine.

Za sprejem v 3-letno strokovno šolo pa je poleg tega še potreben pozitivno opravljen pedagoško-psihološki test, ki bo na šoli 8. julija 1988.

Za obisk 1-letne gospodinjske šole ta test ni potreben.

Vodstvo šole

PISMA BRALCEV

**Offener Brief
an Herrn Stichauner!**

In unserer bisher geübten Guld als einsprachige Kärntnerinnen, die immer wieder mit Aufmerksamkeit und angebrachter Skepsis die Berichterstattung der hiesigen Medien zum Thema der zweisprachigen Schule verfolgen, haben wir nun, mit Ihrer letztgestarteten Diffamierungskampagne gegen Univ. Prof. Dr. Peter Gstettner endgültig die Schmerzgrenze erreicht.

Bislang waren wir es gewohnt, schriftliche Ergüsse ähnlich primitiv/plakativen Inhalts nur in Form von anonymen Briefen (adressiert an sich für die Rechte der slowenischen Minderheit Engagierende) zu Gesicht zu bekommen. Naiverweise waren wir dazu geneigt,

diese als nicht ganz ernstzunehmende (wohl am Stammtisch formulierte) Äußerungen einiger, von Ur-Ängsten Geplagter, sich stets als die Mehrheit Stillisierender, sowie sich in jeder Lebenslage verfolgt Fühlender, zu interpretieren.

Nachdem das von Ihnen Produzierte absolut nichts mit der konkreten Person des Herrn Univ. Prof. Dr. Peter Gstettner zu tun hat, legt uns unser wissenschaftlicher „Ehrgeiz“ (wie immer sie diesen deuten wollen) nahe, Ihnen all die diffamierenden Zuschreibungen, Gewaltbilder und phantasierten Überflutungsgefahren als nach Außen projizierte Anteile Ihrer persönlichen, intrapsychischen Konfliktlösungsstrategien zu spiegeln.

Die „List der Vernunft“ macht uns Lächeln, stützen Sie doch in Ihren zwanghaft anmutenden Selbstdarstellungen implizit jene sozialwissenschaftlichen Erkennt-

nisse, die Sie vermeinen zu kritisieren: Der „Einheitskärntner“, ständig in der Angst lebend, noch dunkle Anteile des „Eigen/Fremden“ in sich selbst zu verspüren, bedient sich der Nutzbarmachung des „Bösen/Fremden“ (definiert als die ethnische Minderheit) zur Konstitution der eigenen, „deutschkärntner“ Identität.

Angesichts dieser, selbst für die Kärntner Medienlandschaft, peinlichen Tatsachen, empfehlen wir Ihnen dringlich, sich in jener Kunst zu üben, die den meisten Sozialwissenschaftlern bereits zur Selbstverständlichkeit geworden ist: der kritischen Selbstreflexion.

In diesem Sinne

Sieglinde Trannacher,
Klagenfurt/Celovec
Lydia Zellacher,
Klagenfurt/Celovec
Dorothea Moser,
Feldkirchen/Trg

NAGRADNO TEKMOVANJE

Nagradno žrebanje bo v četrtek, 25. februarja 1988.

Rešitev: Slovenska gimnazija v Celovcu

Smučarski skoki — austria-cup

Zahomčani so skakali konec tega tedna na tekmovanju za austria-cup. Thomas Kuglitsch je zmagal pri mlajših šolarjih, tako da je bil trener Franci Wiegele s svojimi skakalci zadovoljen. Konec naslednjega tedna pa čaka naslednje tekmovanje za austria-cup v St. Ägydu.

Šolarji I: 1. Thomas Kuglitsch, 7. Manfred Schnabl;

Šolarji II: 1. Günter Kaiser, 10. Kristofer Knes;

Mladinci: 7. Hannes Frank, 12. Christian Moser; 18. Peter Rausch, 19. Martin Wiegele.

Smučanje

Užnik vodi v pokalu Tyrolia

Čeprav je Daniel Užnik dosegel na Klippitzthörlu v pokalu Tyrolia le drugo mesto, vodi naprej z maksimalnim številom točk. Drugo mesto za mladega smučarja ni več štel. Pri dekletih je Marion Maloveršnik dosegla 5. mesto in je na 5. mestu tudi v skupnem seštevku. Zdaj čakata še 2 slaloma, zaključek pokala pa bo 5. marca na Rutah.

Smučarski dan v Bilčovsu

Tatjana Zablatnik in Daniel Kropivnik sta bila najboljša na smučarskem dnevu v Bilčovsu. Na „Ogļevem bregu“ je bilo na startu 63 otrok.

Začetniki: 1. Barbara Kruschitz, 2. Patricia Sablatnik, 3. Andreja Ruttnig; **fantje:** 1. Manuel Kruschitz, 2. Andreja Plahnik, 3. Kristijan Glantschnig; **otroci I:** 1. Andreja Kruschitz, 2. Heidi Sprachowitz, 3. Sabina Schöfman; **fantje:** 1. Marko Sprachowitz, 2. Marijan Kropivnik; 3. Michael Hornböck; **otroci II:** 1. Tatjana Zablatnik, 2. Karin Kruschitz, 3. Barbara Sablatnik; **fantje:** 1. Danijel Kropivnik, 2. Armin Herzele, 3. Dieter Maler.

Okrajno šolarsko prvenstvo v Podnu Selani in Šentjanžani najboljši

Šolarji iz Sel in Šentjanža so na okrajnem šolarskem dnevu v Podnu odrezali najboljše. Ob navzočnosti okrajnega šolskega nadzornika Bärthalerja je ŠD Šentjanž brezhibno izvedlo tekmo, glavne zasluge pa je imel seveda aglini ravnatelj Erih Užnik. Presenetlivi sta Bilčovščanki Tatjana Zablatnik in Karin Kruschitz; mladi smučarki sta bili izredno hitri, le trije starejši fantje iz HTL so vozili nekoliko hitreje. Na startu je bilo 292 šolarjev iz 27 šol.

Otroci I: 1. Karin Kruschitz (Bistrica), 2. Mirja Oraže (Sele), 3. Eva Moschitz (Bistrica); **fantje:** 1. Dominik Mak (Sele), 2. Kristijan Tammegger (Borovlje), 3. Marko Fister (Bistrica); **otroci II:** 1. Tatjana Zablatnik, 2. Karin Kruschitz (obe Bilčovs), 3. Barbara Sablatnik; **fantje:** 1. Martin Gabriel, 2. Kristijan Engel (oba Bistrica), 3. Mario Tóferl; **Šolarji I:** 1. Barbara Schuster, 2. Manuela Uschnik; **fantje:** 1. Andreas Schmiedmaier, 2. Mario Ogris, 3. Robert Weluszlak (vsi gl. šol. Borovlje); **fantje:** 1. Norbert Weratschnig (HTL), 2. Bernhard Weratschnig, 3. Norbert Janša (gl. šol. Borovlje); **Mladinci:** 1. Günter Weratschnig, 2. Andreas Mak, 3. Harald Andrejčić (HTL).

Juniorji SK Aich/Dob se pripravljajo na koroško prvenstvo

V zadnjih dveh tekmah so za odbojkarje iz Doba igrali predvsem mladi igralci, ki pa so igrali že presenetljivo dobro, čeprav so zgubili eno tekmo. Dobljani pa že iščejo za play-off močnega legionarja.

SK Aich/Dob — ASKÖ Št. Vid 3:0

Postava: Micheu, Pepej Trampusch, Opetnik, Eduard Trampusch, Marko Trampusch, Matschek, Ažnah, Kužnik, Sumnitsch, Schlinder, Wulz, Tschrepitsch;

Tokrat so igrali predvsem mladi igralci, kljub temu pa SK Aich/Dob nikoli ni bil v nevarnosti, da bi dal tekmo iz roke. Mladi juniorji se pripravljajo namreč na koroško prvenstvo juniorjev, kjer imajo dobre možnosti za 1. mesto. Pred dvema letoma so Dobljani že osvojili naslov koroškega prvaka, isti cilj hočejo juniorji doseči tudi letos.

Prva štiri moštva v prvenstvu so se kvalificirala za play-off, v katerem bodo Dobljani igrali še z legionarjem iz Slovenije. Trenutno so Dobljani na 2. mestu, kar pa zadostuje.

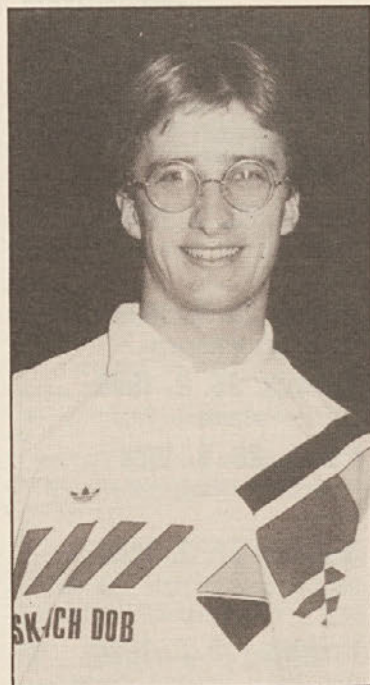
Bistrica v Rožu — SK Aich/Dob 3:2 (13:15; 7:15; 15:12; 15:9; 15:13)

V ponedeljek zvečer so Dobljani presenetljivo podlegli v Bistrici v Rožu. Sicer je SK Aich/Dob vodil že z 2:0, toda mladi igralci so bili premalo izkušeni, vrhu tega pa je tudi sodnik pomagal še košček domačinom.

Poraz sicer nekoliko boli, za lestvico pa nima večjega pomena.

Mnenja po tekmi:

Lojze Opetnik, igralec in športni vodja: V teh tekmah smo dali prednost našim juniorjem, da se pripravijo na koroško prvenstvo, ki bo aprila. Do konca prvega dela

prvenstva imamo zdaj še 4 tekme, potem pa bomo v play-offu z legionarjem iz Slovenije skušali spet osvojiti 1. mesto. Edini pravi konkurent je trenutno Wolfsberg, katerega pa lahko gotovo premagamo.

Uredniki so igrali

Na pustni torek so se v nogometu pomerili trije slovenski časopisi in uredniki slovenskega sporeda avstrijskega radia. Po dokaj napehtih tekmah, v katerih so se moštva dejansko borila do zadnjega, je ekipa okoli glavnega urednika Mirka Bogataja osvojila 1. mesto. Presenetljivo dobro je igrala tudi Nedelja, ki je imela v svojih vrstah tudi kaplana Petra in Stanka Olipa in kot poseben doping še predsednika KKZ dr. Janka Zerzerja. Nedelja je osvojila 2. mesto. Le na 3. mesto so se uvrstili uredniki Našega tednika, ki pa so premagali kolege od Slovenskega Vestnika, ki so se tokrat zadovoljili s častnim 4. mestom.

Glavni urednik slovenskega sporeda avstrijskega radia Mirko Bogataj in urednik Marijan Velik v dvoboju s kaplanom Stankom Olipom (Nedelja).

Calgary: Wiegele naprej čaka

Slabe vremenske razmere na olimpijskih igrah so doslej izredno negativno vplivale na skakalce in očitno tudi na našega Francija Wiegeleja. Wiegele se ni kvalificiral za skoke na 70-metrski skakalnici in tudi ne za ekipno prvenstvo na 90-metrski skakalnici. Avstrija pa je osvojila doslej na olimpiadi že tri zlate, tri srebrne in eno bronasto kolajno.

Trener Zahomčanov Franci Wiegele tudi ne ve za razloge, zakaj Franciju na olimpiadi trenutno ne gre najbolje. Wiegele: „Franci v treningu še nikoli ni skakal najbolje, tudi na turneji npr. v Švici ni bilo drugače. Na konkurenci je pa potem znatno boljši.“ Trener

Avstrijec Paul Ganzenhuber pa sestavlja moštvo po skokih v treningu, kjer Wiegele ni bil najboljši. Wiegeleju zdaj ostane še zadnja možnost — kvalifikacija za konkurenco na 90-metrski skakalnici, na kateri je letos na posameznih tekmah že odlično skakal.

Priljubljen nogometne tekme:

Klopinj — DSG Sele 4:1
Gol za Selane je dal Travnig
SVG Pliberk — Št. Andraž 5:1
Hober 3, Warasch, Skoff
Št. Jakob — Admira 4:0

SAK — Dobria vas 1:1

SAK: Dalanovič, Stern, A. Sadjak, F. Sadjak, Čertov, Velik, Wölbl, Kreutz, Woschitz (Wieser), Vauče (Hanser), Burger (Pasterk);
Gole: Hanser oz. Polanšek

V predkolidh sta igrala mdr. še Šmihel in Bilčovs, toda obe moštvi sta izpadli. SAK pa je zmagal vse tekme in je bil seveda med favoriti v Borovljah. Po zmagah proti Dobri vasi in Šentvidu in neodločenem rezultatu proti Mostiču je SAK v polfinalu igral proti Rapidu Lienz. V prvem delu igre je bil SAK znatno boljši in je vodil tudi z dvema goloma. Predvsem prva linija (Velik / Jovičević / Hanser / Stern) je odlično harmonirala, seveda pa ni mogla igrati vse tekme. Špektakularno je igral tudi vratar SAK Kristijan Wölbl, ki je kot golman dal četrti gol za SAK. Tekma se je končala 4:4 neodločeno, v streljanju enajstmetrovk pa je zmagal Lienz. Stern in Jovičević sta zpravila svojo enajstmetrovko, vratar Wölbl pa je branil eno.

V majhnem finalu je potem SAK brez težav premagal moštvo iz Mostiča (Brückl) in je tako brez poraza osvojil tretje mesto. Nekoliko nesrečno je igrala Dobrla vas. Ker je SAK igral proti Mostiču v prvi tekmi presenetljivo neodločeno, Dobrolci niso mogli igrati za prvo mesto.

Bronasta kolajna za SAK. Podpredsednik Koroške nogometne zveze inž. Tauchmann podeli igralcu SAK Kreutzu bronasto kolajno za 3. mesto. Desno Lojze Sadjak, ki je štel tudi v dvorani med najboljše igralce.

SAK brez poraza tretji Lienz prvak v dvorani

Čeprav SAK v koroškem prvenstvu v dvorani ni zgubil niti ene tekme, je postal „le“ tretji. V polfinalu je SAK izpadel v streljanju enajstmetrovk proti Rapidu Lienz, ki je postal tudi koroški prvak, SAK pa je osvojil tretje mesto. Vratar Wölbl je tudi tokrat dal gol.

Vratar Kristijan Wölbl je spet odlično branil in je dal proti Rapidu Lienz četrti gol.

Polfinale:

SAK — Rapid Lienz 4:4 (3:4 v streljanju enajstmetrovk) Velik 3, Wölbl; ATUS Borovlje — Mostič 8:4.

Majhni finale: SAK — Mostič 5:3 (Hanser 2, A. Sadjak, Stern, Velik)

Finale:

Rapid Lienz — ATUS Borovlje 4:4 (4:2 v streljanju enajstmetrovk).

Končna uvrstitev:

1. Rapid Lienz, 2. ATUS Borovlje, 3. SAK, 4. Mostič, 5. Dobrla vas, 6. Žrelec, 7. SCA Šentvid, 8. VSV.

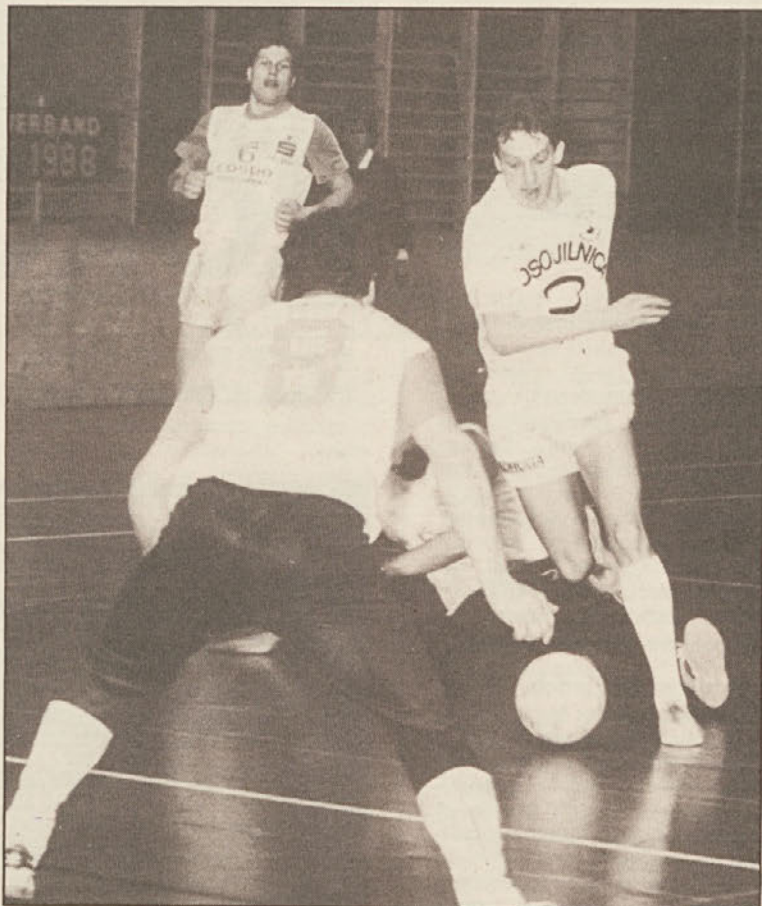
Doslejšnji prvaki v dvorani:

1984/85: 1. ATUS Borovlje, 2. Velikovec, 3. SAK

1985/86: 1. SAK, 2. KAC, 3. ATUS Borovlje

1986/87: 1. WAC, 2. ATUS Borovlje, 3. Globasnica

1987/88: Rapid Lienz, 2. ATUS Borovlje, 3. SAK

Aleksander Čertov (desno) je trenutno pri vojakih, kljub temu pa je v dobri formi in je mnogo prispeval k lepemu uspehu SAK.

Namizni tenis:

Podliga

V podligi igrajo Selani naslednji teden proti Seebodnu in proti Mostiču (Brückl) in so z eno tekmo manj še vedno na 2. mestu.

1. KAC	10 9 1 0 61-17 19
2. Sele	9 7 1 1 49-23 15
3. Borovlje	10 7 1 2 49-35 15
4. Labot	10 3 4 3 48-41 10
5. Völkendorf	10 4 2 4 43-42 10
6. Vrba	10 2 4 4 41-50 8
7. Mostič	10 2 3 5 38-51 7
8. Bekštanj	10 3 1 6 33-52 7
9. Landskron	10 1 3 6 35-55 5
10. Seeboden	9 1 0 8 21-52 2

1. razred

DSG Sele — Kotmara vas 7:3
Bec 3, M. Smrtnik 2, Kocmanek, Bec/Smrtnik.

Po tej zmagi vodijo Selani naprej na lestvici.

2. razred

DSG Sele — Treibach 10:0
Fojkar 3, Marti Oraže 3, P. Olip 3, Fojkar/Oraže;

Marti Oraže in Nada Fojkar sta tudi pri moških odlični in zmagali vse svoje tekme. Tretje moštvo Selanov je trenutno na 3. mestu.

NTK Celovec — GVM Celovec 8:2

V srednji skupini v 2. razredu so Celovčani slavili jasno zmago.

3. razred

DSG Sele — Velikovec 4:6
H. Falle 3, Užnik

NTK Celovec — KAC 0:10

Mladinci

DSG Sele — Borovlje 3:7
Marko Smrtnik 3;

Selani so igrali tudi na ekipnem prvenstvu in so dosegli v svoji skupini le 4. mesto.

Športno sankanje

Adolf Miklau (SŠK Obir) in Florijan Hribernik (Sele) sta na prvenstvu ASKÖ v Ferndorfu zmagala v svojih skupinah.

Skitour 3

1600 tekmovalcev se je letos udeležilo tradicionalnega smučarskega teka treh dežel. Start je bil v Kranjski gori, cilj 30 km dolge proge pa v Sovčah pri Podkloštru. Prvič v zgodovini teka je zmagal Jugoslovan. Z minimalno prednostjo je zmagal Robert Kerstjan pred Avstrijcem Michaelom Standmannom.

Proti večeru mi moj prijatelj pokaže, kje naj si približno izberem primeren prostor, da, če Diana hoče in dopusti, lahko mlatim po močnejšem kosu velike divjadi. On sam pa si izbere drugo smer.

Dolgo že sedim in previdno opazujem okolico. Veter je še kar ugoden. Ravno ko razmišljam, da mi morda le pride kaj pred cev, se mi zazdi, da v smrekovi kulturi pred menoj nekaj rahlo zaropota. Poškili na levo — zastane mi dih. Komaj kakih dvajset korakov od mene prihlača na pot — medved. To niso mačje solze, če imaš prvič v življenju tako pošast pred seboj. Priznam, postanem živčen, do danes še nisem „pogruntal“, kdaj pravzaprav vstanem in se na rakovi poti spotaknem na mojem lovskem stolčku in padem kakor snop. O, sveti Hubert! Kaj pa zdaj? Tista črna zverina se postavi na zadnji nogi, že menim, da se mi prikaže sam naš škof Kosmatinec, hvala Bogu, tako stoji le kratek čas — zame celo večnost — malo za-

„Iz jagrske torbe pod Peco“

Piše Stanko Kraut

„O, sveti Hubert!“

godrnja, se zakotali na cesto in se spusti v dir, kakor bi ga sam zlodej jezdil, v veliko gošo pod gozdno potjo. Še preden se dan poslovil, sem v smrtni tišini in skrajno previden že na križišču, kakor sva se s kolegom zmenila, da se tam dobiva. Med vožnjo do kočice pa pozno v noč pripovedujem, kako sem doživljal srečanje z medvedom na tako kratko razdaljo. Še v sanjah imam opravka s to črno mrcino. Kakšen je

občutek, če sanjaš, da si v medvedovem naročju s puško na rami, si pa vsak lahko misli.

Z jutranjim mrakom, kljub temu mučnemu „kvantanju“, že spet previdno kakor mačka stopam po revirju. Prej kakor bi mogel streljati, je še pretemno, se požene nekaj velike divjadi nad menoj čez gozdno pot v hrib. Počasi se približam kraju, od koder sem včeraj streljal na jelenčka, ki ni in

ni hotel pasti, čeprav sem ga dobro zadel! Sonce se dviga in mežika skozi vejeve, ko nadaljujem svoje zalezovanje proti vrhu. Za bukviyo z veliko grčo si postavim lovski stolček in s puško na kolenih obmirujem. Na preperem gabru vidim drevesne gobe — so kakor stopnice v nebo. Lesna sova zleti iz temne jelke, z razprtimi perutmi odplava kakor čudežna barka. Nič. Stopim za rob. Oči mi begajo po listja polnem pobočju. Zapazim kos jelenjadi pod pečini. Že me lovi v nos, postajam napet kakor struna. Ušel mi bo, mi plane v glavo, je prva in zadnja priložnost za strel. Z vso silo si umirim roke in ko leze muha na pravo mesto, pritisknem. Zruši se tisti hip, ko je strel. Kakor da bi mu pokosil noge.

Po strelu se počutim prijetno, zaradi uspešnega lova tudi zadovoljen z dobrim zadetkom. Prijatelj kaj hitro ves radoveden privihra. Pokažem mu, kaj zopet imam, s smreke odlomi dve vejici, eno za jelenčka, drugo za me.

Rožek: ženske prevzele vaje!

V soboto, 20. 2. 1988, je bil 4. redni občni zbor rožeškega kulturnega društva „Peter Markovič“ v tradicionalni gostilni na Kosi na Ravnah. Dosedanji predsednik, ki je vršil to funkcijo od ustanovitve društva l. 1979 do danes, je kot običajno podal s tajnico prav tako prve ure Margit Lesjak-Wutti poročilo o društvenem delovanju zadnjega obdobja, blagajnik Zdravko Schellander pa je podal kar zadovoljivo sliko zbiranja članarin in drugih podpor v prid društva.

Po poročilih se je vnela temeljita debata o preteklem in bodočem delovanju društva, ki jo je odlično vodil izkušeni vodja diskusij v Tinjah in drugod prof. dr. Janko Zerzer, predsednik Krščanske kulturne zveze. (Bil je tudi predsednik občnega zbora.) Ker se je dolgoletna tajnica društva poročila v občino Bekštanj in je do-

sedanji predsednik izrazil prošnjo po razbremenitvi, je občni zbor izvolil sledeči novi odbor: predsednica: Gerti Valentinič (Ravne), podpredsednik: prof. Mirko Oraže (Smislavče), tajnik: dipl. ing. Franc Kattnig (Spodnje Goriče), tajnikov namestnik: Hanzi Lesjak (Breg), blagajnik: Zdravko Schellander (Rožek), blagajnikov namestnik: Hanzi Kanzian (Rožek), odborniki: Marta Fugger (Ravne), Zofka Valentinič (Ravne) in mag. Aleks Schuster (Rožek).

S to izvolitvijo je dobilo kulturno društvo „Peter Markovič“ in s tem najbrž domača društva v Rožu sploh, prvo predsednico! Predsednici in novim odbornikom želimo mnogo veselja in zanos pri delu, članom društva pa mnogo zadovoljstva in kulturnega užitka v naslednjih dveh letih, za katere je prevzel novi odbor odgovornost.

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA
V CELOVCU

vabi na jubilejna koncerta

KOROŠKA POJE

ob 80-letnici ustanovitve Slovenske
krščansko-socialne zveze za Koroško

POKROVITELJ:
Družba sv. Mohorja v Celovcu

v nedeljo, 6. marca 1988, ob 14.30
v Domu glasbe v Celovcu

Nastopajo zbori iz Podjune in okolice Celovca ter Moški pevski zbor „Mirko Filej“ iz Gorice in vokalni oktet Tro iz Prevalj

v nedeljo, 13. marca 1988, ob 14.30
v Delavski zbornici v Beljaku
(Arbeiterkammer — Kaiser-Josef-Platz)

Nastopajo zbori iz Roža in z Gur ter Akademski pevski zbor „France Prešeren“ iz Kranja, Moški pevski zbor iz Zabnic in Tržaški mešani zbor

Vstopnice v predprodaji pri krajevnih prosvetnih društvih in zastopnikih farne mladine, v pisarni Krščanske kulturne zveze v Celovcu, tel. št. 0463/51 25 28-23 ali 24 in eno uro pred koncertom.